

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE,
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI
FONDURILOR EUROPENE

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2014-2020

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONDIȚII GENERALE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PREAMBUL

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către toți potențialii solicitanți ai Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020. Astfel, prezentul document se adresează tuturor potențialilor solicitanți, indiferent de prioritatea de investiții, indiferent de apelul de proiecte, cu mențiunea că la acestea se adaugă, obligatoriu, și prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Aspectele cuprinse în acest document, care derivă din Programul Operațional Regional și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE - AMPOR) cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

IMPORTANT

Vă recomandăm ca înainte de a începe pregătirea proiectelor și completarea cererii de finanțare aferente să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, precum și toate prevederile ghidurilor specifice (inclusiv notele de subsol) și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din POR 2014-2020.

Vă recomandăm să consultați periodic pagina de internet www.inforegio.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor generale și/sau specifice, precum și alte comunicări / clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul POR 2014-2020.

Pentru a facilita procesul de completare și transmitere a cererilor de finanțare, la sediul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională (ADR)¹ funcționează câte un birou de informare, unde solicitanții pot fi consiliați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de pregătirea cererii de finanțare. Întrebările relevante și răspunsurile corespunzătoare sunt publicate periodic pe paginile de internet ale Agențiilor pentru Dezvoltare Regională (ADR), la secțiunea dedicată POR 2014-2020. De asemenea, în urma centralizării periodice a acestor întrebări și răspunsuri ele vor fi publicate și pe site-ul www.inforegio.ro, la secțiunea aferentă prezentului ghid.

Prevederile prezentului document pot fi detaliate/ completate/ modificate prin ghidurile specifice apelurilor de proiecte.

În cazul unor dispoziții contrare/necorelate între prevederile prezentului document și cele ale ghidurilor specifice, prevalează prevederile ghidurilor specifice.

¹ În cadrul fiecărei Agenții de Dezvoltare Regională funcționează câte un Organism Intermediar căruia i s-au delegat atribuții cu privire la implementarea POR 2014-2020.

CUPRINS

1	INFORMAȚII GENERALE POR 2014-2020	5
1.1	Axe prioritare, obiective tematice și priorități de investiție	5
1.2	Alocarea financiară	6
1.3	Implementarea complementară prin POR 2014-2020 a unor strategii și instrumente de dezvoltare teritoriale	7
1.3.1	Contribuția POR la implementarea Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD) 7	
1.3.2	Investiția teritorială integrată pentru implementarea Strategiei Dezvoltării Durabile a Deltei Dunării (ITI Delta Dunării).....	8
1.3.3	Dezvoltare urbană durabilă	9
1.3.4	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD).....	10
2	INFORMAȚII GENERALE PRIVIND SISTEMUL DE MANAGEMENT POR 2014-2020	12
2.1	Instituții implicate în sistemul de implementare a POR 2014-2020. Elemente generale.	12
2.2	Etapele procesului de management POR 2014-2020	12
	Monitorizarea proiectelor	13
	Rambursarea/ plata cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare	13
	Monitorizarea ex-post a contractelor de finanțare	13
3	AJUTOR DE STAT/PROIECTE GENERATOARE DE VENIT	14
3.1	Elemente generale despre ajutoarele de stat/ ajutoare de minimis aplicabile în cadrul POR 2014-2020. 14	
3.1.1	Reguli generale privind ajutorul regional pentru investiții.....	14
3.1.2	Reguli privind ajutorul de minimis	15
3.2	Proiecte generatoare de venit	16
4	INSTRUMENTE FINANCIARE APLICABILE POR 2014-2020	17
5	APELURILE DE PROIECTE ÎN CADRUL POR 2014-2020	19
5.1	Informații generale privind apelurile de proiecte.....	19
5.1.1	Apelurile de proiecte în cadrul SUERD, ITI Delta Dunării, dezvoltare urbană durabilă	19
5.1.2	Apelurile de proiecte în cadrul CLLD	20
5.2	Calendarul orientativ și alocarea financiară orientativă a cererilor de proiecte.....	21
5.3	Depunerea cererilor de finanțare	21
5.3.1	Modalitatea de depunere a cererilor de finanțare	22
5.3.1.1	Pentru cererile de finanțare depuse on-line	22
5.3.1.2	Pentru cererile de finanțare depuse la sediul la sediul agențiilor pentru dezvoltare regională 22	
6	CRITERII DE ELIGIBILITATE ȘI SELECȚIE	23
6.1	Eligibilitatea solicitanților și a partenerilor (dacă este cazul)	23
6.2	Eligibilitatea proiectului și a activităților	28
6.3	Eligibilitatea cheltuielilor	29
6.3.1	Reguli generale de eligibilitate a cheltuielilor	30
6.4	Criterii orientative de evaluare tehnică și financiară	31
7	COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE	41
7.1	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare.....	41
7.2	Completarea și justificarea bugetului cererii de finanțare	41
7.3	Echipa de implementare a proiectului.....	42
7.4	Anexele la cererea de finanțare	42
7.4.1	Anexele obligatorii la depunerea cererii de finanțare	43
7.4.2	Anexele obligatorii la momentul contractării cererii de finanțare.....	53
7.5	Semnarea cererii de finanțare și a documentelor anexate	55
7.6	Numerotarea cererii de finanțare și a documentelor anexate	56

8	VERIFICAREA, EVALUAREA, SELECȚIA ȘI CONTRACTAREA PROIECTELOR	56
8.1	Conformitate administrativă și eligibilitate. Aspecte generale - criterii, proces, clarificări	56
8.2	Evaluarea tehnică și financiară. Aspecte generale - criterii, procesul general, clarificări, vizita la fața locului	57
8.2.1	Evaluarea și selecția proiectelor	57
8.2.1.1	Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul SUERD	59
8.2.1.2	Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul ITI Delta Dunării	60
8.2.1.3	Evaluarea și selecția proiectelor pentru componenta de dezvoltare urbană durabilă	60
8.2.1.4	Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul CLLD	62
8.3	Renunțarea la cererea de finanțare și restituirea documentației	62
8.4	Contestații	62
8.5	Etapa precontractuală	64
8.6	Contractarea proiectelor. Clauze contractuale generale, aspecte financiare, monitorizarea realizării activităților proiectului, modificarea contractului de finanțare	67
8.6.1	Semnarea contractului de finanțare	67
8.6.2	Principale prevederi ale contractelor de finanțare	67
	Obligațiile beneficiarului	67
a)	Monitorizarea și raportarea activităților în cadrul proiectului	68
b)	Achiziții în cadrul proiectului	68
c)	Control, audit și nereguli	68
d)	Corecții financiare	69
e)	Informare și publicitate	70
f)	Arhivare	70
8.6.3	Aspecte financiare	70
a)	Valoarea finanțării nerambursabile	70
b)	Eligibilitatea cheltuielilor	70
c)	Rambursarea cheltuielilor/Cereri de plată	70
8.6.4	Modificarea contractului de finanțare	71
9	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	73
9.1	Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	73
9.2	Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	73
10	ANEXE	74

1 INFORMAȚII GENERALE POR 2014-2020

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este unul din programele aferente Acordului de Parteneriat 2014-2020, prin care se pot accesa fondurile europene structurale și de investiții, în concret, cele provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Programul a fost aprobat prin decizia Comisiei Europene nr. C (2015) 4272/23.06.2015.

În conformitate cu Acordul de Parteneriat 2014-2020, Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 are la bază prioritățile comune de dezvoltare propuse în cadrul Planurilor de Dezvoltare Regională (PDR), sintetizate prin Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR), fiind corelat cu celelalte programe operaționale pentru aceeași perioadă de programare și/sau cu strategiile sectoriale/naționale în domeniile sale de intervenție, precum și cu alte documente strategice la nivel european (Strategia Europa 2020 privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii).

Obiectivul general al POR 2014-2020 îl constituie creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Obiectivele specifice ale programului menționat sunt detaliate în cadrul **Anexei 10.1 la prezentul ghid**, printr-o prezentare succintă a axelor prioritare (AP), a obiectivelor tematice (OT) precum și a priorităților de investiții (PI).

1.1 Axe prioritare, obiective tematice și priorități de investiție

POR 2014-2020 cuprinde **11 axe prioritare** destinate concentrării intervențiilor financiare în anumite **priorități de investiție (PI)**, la care se adaugă o **axă prioritară de asistență tehnică** pentru finanțarea activităților de implementare a programului. De asemenea, prin POR 2014-2020 se utilizează în mod complementar anumite **strategii și instrumente de dezvoltare teritorială** (Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării - SUERD, investiții teritoriale integrate cu privire la Delta Dunării - ITI Delta Dunării, dezvoltare urbană durabilă și dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității - CLLD).

Cele 12 axe prioritare din cadrul POR 2014-2020 sunt:

- AXA PRIORITARĂ 1 - Promovarea transferului tehnologic
- AXA PRIORITARĂ 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- AXA PRIORITARĂ 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon
- AXA PRIORITARĂ 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile
- AXA PRIORITARĂ 5 - Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural
- AXA PRIORITARĂ 6 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională
- AXA PRIORITARĂ 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului
- AXA PRIORITARĂ 8 - Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale
- AXA PRIORITARĂ 9 - Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban
- AXA PRIORITARĂ 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale
- AXA PRIORITARĂ 11 - Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară
- AXA PRIORITARĂ 12 - Asistență tehnică

Textul integral al Programului Operațional Regional 2014-2020 este disponibil la adresa web <http://www.inforegio.ro>

Prezentul ghid general se adresează potențialilor beneficiari aferenți axelor prioritare 1-11. În cadrul Anexei 10.1 la prezentul ghid este realizată o sinteză a informațiilor cuprinse în POR 2014-2020, respectiv a axelor prioritare 1-11, sinteză ce se completează în mod sistemic cu informațiile menționate în cadrul secțiunilor referitoare la criteriile de selecție, la potențialii beneficiari și la eligibilitatea acestora, informații cuprinse atât în cadrul prezentului document, cât și în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Atenție!

Tipurile de beneficiari eligibili pentru fiecare prioritate de investiție sunt detaliate, în cadrul Anexei 10.1 la prezentul ghid.

1.2 Alocarea financiară

În perioada de programare 2014-2020, Programului Operațional Regional îi sunt alocate 8,25 miliarde euro, din care 6,7 miliarde euro (inclusiv rezerva de performanță) reprezintă sprijinul UE, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), respectiv circa 1,5 miliarde euro contribuția națională (buget de stat, bugete locale).

Repartizarea resurselor financiare aferente POR 2014-2020 s-a realizat în baza nevoilor comune de dezvoltare identificate în procesul de programare, asigurându-se corelarea cu strategiile regiunilor de dezvoltare, precum și cu strategiile naționale sectoriale.

Pentru a răspunde acestor cerințe specifice, în cadrul POR 2014-2020 sunt abordate **9 din cele 11 obiective tematice** prin stabilirea priorităților de investiții și a obiectivelor specifice corespunzătoare, cu respectarea concentrării tematice conform Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013². Corespondența dintre axele prioritare POR și obiectivele tematice este prezentată în Anexa 10.1 la prezentul ghid.

În cadrul Anexei 10.2 la prezentul ghid sunt detaliate:

- ✓ alocările financiare disponibile pentru fiecare axă prioritară, . Alocările respective cuprind atât fondurile din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) cât și contribuția de la bugetul statului român (BS).
- ✓ alocările financiare pentru SUERD și ITI Delta Dunării
- ✓ alocările financiare pentru regiunea de dezvoltare București Ilfov (regiune mai dezvoltată)
- ✓ quantumul corespunzător rezervei de performanță este menționat, detaliat pentru fiecare axă prioritară

Alocările financiare aferente apelurilor de proiecte vor fi stabilite în cadrul Comitetului de Monitorizare al POR și vor fi detaliate în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Atenție!

² Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

Regiunea de dezvoltare București Ilfov (regiune mai dezvoltată) nu dispune de alocări financiare în cadrul tuturor axelor prioritare ale POR 2014-2020. Pentru detalii vă rugăm consultați cu atenție Anexa 10.2 la prezentul ghid.

1.3 Implementarea complementară prin POR 2014-2020 a unor strategii și instrumente de dezvoltare teritoriale

POR 2014-2020 finanțează, de asemenea, investiții care contribuie la implementarea complementară a unor strategii și instrumente de dezvoltare teritoriale, respectiv SUERD, ITI Delta Dunării, dezvoltare urbană durabilă și dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD).

1.3.1 Contribuția POR la implementarea Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD)

SUERD a devenit un instrument important pentru consolidarea caracterului complementar dintre programele și politicile regiunii Dunării. Abordarea Strategiei Dunării cu o privire de ansamblu a dezvoltării regionale va contribui la întărirea legăturilor existente (printre altele, cu regiunea Mării Baltice și a regiunii Adriatică-Ionică) cu legăturile strategice ale regiunii extinse a Mării Negre.

Oportunitățile de dezvoltare sunt date de posibilitatea de a fi susținute investiții care să aducă creștere economică, prin valorificarea potențialului turistic, creșterea coeziunii sociale și crearea de noi locuri de muncă. Proiectele care sunt implementate prin intermediul SUERD vor contribui la asigurarea dezvoltării durabile și vor fi realizate cu scopul menținerii echilibrului între creșterea economică și protecția mediului, inclusiv a biodiversității.

Principala provocare pentru România este reprezentată de transformarea regiunii Dunării într-o regiune competitivă, dinamică și prosperă precum și de ridicarea standardului de viață al comunităților locale.

Pentru atingerea obiectivelor SUERD, prin POR 2014-2020 se vor finanța proiecte de infrastructură în cadrul a 4 axe prioritare:

- Axa Prioritară 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon
- Axa Prioritară 5 - Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural
- Axa Prioritară 6 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională
- Axa Prioritară 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

Principalele tipuri de investiții preconizate a fi implementate prin POR 2014 -2020 și relevante pentru SUERD vizează dezvoltarea următoarelor domenii: **eficiență energetică, regenerare urbană, mobilitate urbană, patrimoniu cultural, infrastructura rutieră de drumuri județene, turism.**

Ariile prioritare SUERD la care vor contribui investițiile POR sunt următoarele:

- 1b - îmbunătățirea mobilității și a multimodalității - legături rutiere, feroviare și aeriene (sprijinită prin axa prioritară 6 POR - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională - drumuri județene)
- 2 - încurajarea energiilor durabile (sprijinită prin axa prioritară 3 POR - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon - economie cu emisii reduse de carbon)
- 3 - promovarea culturii și a turismului, a contactelor directe între oameni (sprijinită prin axele prioritare 5 POR- Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și 7 POR- Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului - patrimoniul cultural, respectiv diversificarea economiilor locale)

Alocarea financiară din partea Uniunii Europene (FEDR), acordată prin POR 2014-2020 pentru implementarea SUERD este în valoare de aproximativ 407,37 mil. euro. Detalierea acestei alocări în cadrul axelor prioritare prin care se implementează SUERD este prezentată în Anexa 10.2 la prezentul ghid.

Pentru implementarea SUERD, în cadrul POR 2014-2020 fondurile alocate sunt destinate zonei riverane Dunării, respectiv cele 12 județe (Caraș Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Ialomița, Brăila, Galați, Tulcea, Constanța). Prezentul ghid va constitui punctul de plecare al finanțării proiectelor din cadrul SUERD, la care se vor adăuga prevederile ghidului specific apelurilor naționale.

Proiectele trebuie să respecte criteriile stabilite în cadrul axelor prioritare/priorităților de investiție/operațiunilor corespunzătoare POR în cadrul cărora se propune a se realiza investiția, precum și criteriile suplimentare privind modul în care proiectele respective contribuie la atingerea obiectivelor SUERD, detaliate în cadrul ghidului specific apelurilor naționale SUERD.

1.3.2 Investiția teritorială integrată pentru implementarea Strategiei Dezvoltării Durabile a Deltei Dunării (ITI Delta Dunării)

Investiția teritorială integrată (ITI) presupune o abordare financiară integrată pentru finanțarea investițiilor într-o anumită zonă teritorială specifică. Astfel, zona Deltei Dunării este un teritoriu unic, cu trăsături specifice, care necesită o abordare integrată: resurse de mediu de importanță globală, populația izolată și marginalizată, specializare economică și vulnerabilitate, precum și un acces limitat la servicii.

Acest instrument de investiții teritoriale integrate va fi utilizat într-un areal format din 38 de unități administrativ-teritoriale din cadrul Rezervației Biosfera Delta Dunării, Județul Tulcea și nordul Județului Constanța.

Axele prioritare POR care contribuie la finanțarea ITI Delta Dunării sunt:

- Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Axa prioritară 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon
- Axa Prioritară 5 - Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural
- Axa prioritară 6 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională
- Axa prioritară 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului
- Axa prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale
- Axa prioritară 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Alocarea financiară din partea Uniunii Europene, acordată prin POR 2014-2020 pentru implementarea ITI Delta Dunării este de aproximativ 358,11 milioane euro. Detalierea acestor alocări în cadrul axelor prioritare anterior menționate este realizată în cadrul Anexei 10.2 la prezentul ghid.

La nivelul ITI Delta Dunării va exista un comitet director având o structură tehnică prin intermediul căreia se va oferi sprijin beneficiarilor pentru elaborarea proiectelor. Structura tehnică de la nivelul ITI Delta Dunării va asigura corelarea proiectelor propuse spre finanțare cu Strategia Deltei Dunării. Ulterior, proiectele selectate vor parcurge procedurile specifice Autorităților de Management în procesul de evaluare și selecție.

MDRAPFE va asigura secretariatul permanent/punctul unic de contact cu structura coordonatoare ITI Delta Dunării. Totodată, MDRAPFE va coordona comitetul de coordonare privind ITI Delta Dunării, format din reprezentanții tuturor autorităților de management care vor finanța proiectele din cadrul ITI Delta Dunării.

Proiectele trebuie să respecte criteriile de evaluare și selecție stabilite în cadrul axelor prioritare/priorităților de investiție/operațiunilor corespunzătoare POR în cadrul cărora se propune a se realiza investiția, precum și să demonstreze contribuția Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării.

1.3.3 Dezvoltare urbană durabilă

FEDR sprijină dezvoltarea urbană durabilă prin **strategii care stabilesc acțiuni integrate** pentru a aborda provocări economice, sociale, climatice, demografice și de mediu care afectează zonele urbane, ținând seama de nevoia de a promova legăturile dintre urban și rural.

Dezvoltarea urbană durabilă poate fi atinsă numai în măsura în care vor fi combinate, la nivel local, măsuri privind renovarea fizică a zonelor urbane cu măsuri care promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului. Astfel, se sprijină realizarea unei abordări integrate și strategice pentru sprijinirea investițiilor în zona urbană atât prin celelalte surse de finanțare, cât și prin POR 2014-2020, respectiv prin intermediul axei prioritare privind sprijinirea dezvoltării urbane durabile și prin alte axe prioritare cu abordare sectorială.

Investițiile propuse pentru finanțare prin POR 2014-2020, în cadrul axei prioritare privind sprijinirea dezvoltării urbane durabile sunt subsumate obiectivelor tematice 4 - economii cu emisii scăzute de carbon, 6 - protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor, 9 - incluziune socială și combaterea sărăciei, precum și 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții. Accesarea finanțării în cadrul POR 2014-2020 pentru dezvoltare urbană se realizează obligatoriu în baza unor **strategii de dezvoltare care să integreze aspectele economice, sociale, etc.**; evaluarea și selectarea acestor strategii constituie etape anterioare procesului de selecție a proiectelor în cadrul POR 2014-2020.

Date fiind cele de mai sus, pentru sprijinirea unei abordări integrate, proiectele care sunt parte a strategiilor integrate de dezvoltare urbană (SIDU) vor fi finanțate cu prioritate în celelalte axe prioritare ale POR, precum și în alte programe operaționale relevante. Va exista o etapă anterioară depunerii cererilor de finanțare propriu-zise în care se vor evalua și selecta strategiile integrate de dezvoltare urbană, inclusiv proiectele prioritizate.

Principiile de selectare a zonelor urbane pentru promovarea și implementarea acțiunilor integrate de dezvoltare urbană durabilă iau în considerare:

- contribuția orașelor la dezvoltarea socio-economică a regiunilor;
- promovarea unei abordări integrate a dezvoltării locale (strategii integrate și interconectate, mobilizarea parteneriatelor locale, combinarea resurselor din toate sursele de finanțare, impactul socio-economic local, în special având în vedere zonele învecinate și urbanizarea etc.);
- capacitatea administrativă a autorităților locale de a implementa strategii integrate de dezvoltare urbană.

Investițiile privind dezvoltarea urbană durabilă vor fi limitate și concentrate în municipiile reședință de județ, inclusiv localitățile din zona funcțională urbană, după caz.

Municipiile București, inclusiv sectoarele componente, și Tulcea (inclus în teritoriul acoperit de ITI Delta Dunării) nu vor beneficia de finanțare în cadrul axei prioritare privind dezvoltarea urbană integrată. Acestea pot beneficia de aceleași tipuri de finanțări în cadrul axelor prioritare tematice. De asemenea, tipurile de investiții cu obiective similare priorității de investiție 4.3 - Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale se pot realiza în cadrul axei prioritare 9 - Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban pentru municipiile anterior menționate.

Celelalte categorii de orașe pot beneficia de aceleași tipuri de finanțări în cadrul axelor

| prioritare ale POR 2014 - 2020.

În acest context, fiecare municipiu reședință de județ (inclusiv localitățile din zona funcțională urbană, după caz) va beneficia de alocări orientative predeterminate, dar cu termen limită pentru implementarea proiectelor. O parte a alocării financiare a axei prioritare privind dezvoltarea urbană, inclusiv economiile și sumele necheltuite, va fi alocată în funcție de anumite criterii de performanță (ex. contractarea conform calendarului de implementare a sumelor alocate, progresul înregistrat în implementarea strategiei integrate de dezvoltare urbană durabilă, etc.) autorităților locale eligibile în cadrul axei de dezvoltare urbană, care au implementat/contractat cu succes proiectele de dezvoltare locală.

Pentru această axă prioritară se încurajează formarea zonelor funcționale în jurul municipiului reședință de județ, iar pregătirea unor strategii integrate de dezvoltare urbană (SIDU) este obligatorie pentru accesarea fondurilor. De asemenea, vă rugăm să consultați și subsecțiunea 5.1.1 la prezentul document.

1.3.4 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD)

CLLD este un instrument pentru promovarea dezvoltării integrate și implicării comunităților în dezvoltarea locală prin formarea unui parteneriat local. Acesta din urmă are rolul de a elabora și pune în aplicare o strategie de dezvoltare integrată, parteneriatul beneficiind de finanțare pe termen lung, deținând puterea de decizie cu privire la modul în care sunt cheltuite fondurile.

CLLD se axează pe anumite zone subregionale, fiind plasată sub responsabilitatea grupurilor de acțiune locală, fiind realizată prin strategii de dezvoltare locală pe zone integrate și multisectoriale. CLLD este elaborată ținând cont de necesitățile și potențialul local și include caracteristici inovatoare în context local, colaborare în rețea și, după caz, cooperare.

Pentru acele regiuni în care au fost identificate zone defavorizate, cu populație aflată în risc de excludere socială, strategia POR este aceea ca, prin instrumentul dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității (CLLD), să se implementeze măsuri care să diminueze acțiunea factorilor ce generează sărăcie și excludere socială.

Astfel, investițiile realizate prin intermediul CLLD răspund la nevoile comunităților urbane marginalizate de la nivelul tuturor regiunilor României.

Nevoile adresate prin intermediul CLLD la nivel urban sunt, în principal, accesul redus sau lipsa accesului la condiții decente de locuire, la infrastructura și resursele educaționale, la ocupare și la oportunitățile de ocupare, la servicii medicale de calitate, slaba capacitate de inovare și cunoaștere la nivelul zonei, riscul mare de sărăcie și excludere socială pentru grupurile defavorizate identificate în cadrul zonelor vulnerabile din zonele urbane marginalizate.

Aplicarea CLLD în zonele urbane are ca obiectiv integrarea socială și dezvoltarea comunităților marginalizate din orașele României, prin stimularea asocierii „de jos în sus”, ale actorilor dintr-un teritoriu care elaborează și aplică strategii integrate și multisectoriale de dezvoltare locală.

Tipurile de investiții cuprinse în cadrul proiectelor integrate finanțate prin intermediul CLLD se vor axa atât pe infrastructura de locuire (locuințe sociale), infrastructura socială (educație, sănătate, servicii sociale), cât și pe măsuri destinate încurajării ocupării (prin activități de economie socială de inserție), destinate amenajării spațiului urban degradat și/sau ale spațiilor publice urbane, în paralel cu implementarea unor activități de dezvoltare comunitară integrată (informare/consiliere/mediere etc.).

În acest sens, Programul Operațional Capital Uman³ (POCU), (prin Axa Prioritară 5 - Dezvoltare Locală Plasată sub Responsabilitatea Comunității), și POR (prin Axa Prioritară 9 -

³ <http://www.fonduri-ue.ro/po-2014-2020>

Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban) vor pune la dispoziție alocările financiare necesare implementării strategiilor integrate de dezvoltare locală pentru orașe cu o populație de peste 20 000 de locuitori. Prin intermediul acestor programe se vor finanța doar grupurile de acțiune locală (GAL) constituite în mediul urban. Vă rugăm să aveți în vedere și informațiile incluse în cadrul subsecțiunii 5.1.2 din cadrul prezentului document.

Fiecare zonă vizată de un parteneriat local (grup de acțiune locală-GAL) trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ✓ să aibă o populație totală (inclusiv populația marginalizată) de minimum 10.000 locuitori;
- ✓ să facă parte dintr-un oraș cu o populație de peste 20 000 locuitori,
- ✓ să fie coerente (unitare) din punct de vedere economic, social și fizic.

Teritoriul poate varia, ca formă și delimitare, de la o singură zonă dintr-un oraș (de exemplu - zonă de tip ghetou cu blocuri) la mai multe zone de acest tip. Decizia referitoare la delimitarea exactă a zonelor aparține grupurilor de acțiune locală, asigurându-se astfel respectarea condițiilor specifice și a scopurilor strategiei locale.⁴

---

⁴ A se vedea definiția teritoriului din perspectiva CLLD din cadrul Anexei 10.5 la prezentul ghid

2 INFORMAȚII GENERALE PRIVIND SISTEMUL DE MANAGEMENT POR 2014-2020

2.1 Instituții implicate în sistemul de implementare a POR 2014-2020. Elemente generale.

Următoarele instituții formează sistemul de implementare a Programului Operațional Regional 2014 -2020:

Structura/organismul	Instituția	ROL
Autoritatea de Management (AM POR)	Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE)	-Gestionarea și monitorizarea programului -Selectarea operațiunilor
Organismele Intermediare (OI)	8 OI-uri (OI-urile POR sunt constituite în structurile ADR)	-atribuții delegate în procesul de evaluare, selecție, contractare, monitorizare, verificarea cheltuielilor
Comitetul de monitorizare al POR (CMPOR)	Organizație partenerială	-decizional în procesul de implementare a programului -monitorizarea implementării programului
Autoritatea de Certificare și Plată (ACP)	Ministerul Finanțelor Publice (MFP)	-stabilirea și transmiterea cererilor de plată către Comisia Europeană în vederea rambursării cheltuielilor către statul-membru
Autoritatea de Audit (AA)	Autoritatea de Audit din cadrul Curții Române de Conturi (AA)	-efectuează audituri ale bunei funcționări a sistemului de gestiune și control în cadrul programului

2.2 Etapele procesului de management POR 2014-2020

Pentru implementarea POR 2014-2020, organismele anterior menționate cooperează pentru utilizarea eficientă a fondurilor alocate în cadrul programului.

Pentru procesul de evaluare și selecție a proiectelor AMPOR delegă o serie de atribuții Organismelor Intermediare (ADR) în baza unor acorduri-cadru de delegare.

Lansarea apelurilor de proiecte

În cadrul POR 2014-2020 se lansează, în principiu, apeluri de proiecte pentru fiecare axă prioritară/prioritate de investiții/ operațiune, după caz, cu termen limită pentru depunere a cererilor de finanțare și în limita alocării financiare aferente apelului de proiecte. Pentru detalii vă rugăm consultați secțiunea 5 la prezentul ghid.

Pentru implementarea complementară prin POR 2014-2020 a unor strategii și pentru instrumentele de dezvoltare teritoriale integrate (ITI, CLLD și dezvoltarea urbană) vor exista etape anterioare depunerii cererii de finanțare, care constau în prioritizarea/conformarea propunerilor de proiecte cu anumite documente strategice relevante.

Mai multe informații legate de prioritizarea/conformarea propunerilor de proiecte cu anumite documente strategice relevante se vor regăsi în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor

Evaluarea și selecția proiectelor se realizează în un sistem competitiv sau necompetitiv. Detalierea acestor aspecte este realizată în cadrul secțiunii 8 la prezentul ghid.

Monitorizarea proiectelor

Se referă la activitatea de urmărire a implementării activităților prevăzute în contractul de finanțare, a indicatorilor asumați în cadrul proiectului. Această activitate va fi realizată de către OI, în baza acordului de delegare de atribuții, precum și de către AMPOR. În plus, în urma semnării contractelor de finanțare, și alte organisme cu atribuții de verificare și control în implementarea FEDR (Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană) pot realiza controale/ auditudini asupra modului de implementare a proiectelor.

Indicatorii de realizare comuni și specifici (indicatori de output) (a se vedea anexa 10.1 din prezentul ghid) sunt obligatorii pentru fiecare proiect.

Rambursarea/ plata cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare

Cheltuielile efectuate de către beneficiar vor fi rambursate ulterior în urma unui proces de verificare și autorizare a cheltuielilor. Beneficiarul trebuie să țină o contabilitate analitică a proiectului, să țină registre exacte și periodice, precum și înregistrări contabile separate și transparente ale implementării proiectului.

Mecanismul rambursărilor/plăților va fi detaliat în cadrul contractelor de finanțare anexate la ghidurile specifice. Acest mecanism este în conformitate cu OUG 40/ 2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020 și respectiv cu HG 93/2016 privind normele de aplicare la OUG 40/ 2015.

Monitorizarea ex-post a contractelor de finanțare

În urma finalizării contractelor de finanțare, în cazul unei investiții în infrastructură sau producție, beneficiarul trebuie să mențină investiția realizată din contribuția din FEDR pe o perioadă de cinci ani de la efectuarea plății finale sau în termenul prevăzut de normele privind ajutorul de stat. Termenul anterior menționat se reduce la trei ani în situații în care prin proiect se vizează menținerea investițiilor sau a locurilor de muncă create de IMM-uri.

În cuprinsul termenelor anterior menționate, beneficiarii au obligația:

- ✓ de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, inventarul asupra activelor dobândite prin POR
- ✓ de a acorda dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau a fost implementat proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele informatice privind gestiunea tehnică și financiară a proiectului.

3 AJUTOR DE STAT/PROIECTE GENERATOARE DE VENIT

Ajutorul de stat reprezintă orice măsură de sprijin care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- ✓ să fie acordată de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
- ✓ să fie selectivă;
- ✓ să asigure un avantaj agentului economic;
- ✓ să distorsioneze ori să amenințe să distorsioneze concurența sau să afecteze comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Ajutorul de stat în cadrul POR 2014-2020 se va acorda prin intermediul unor scheme de ajutor de stat/de minimis.

3.1 Elemente generale despre ajutoarele de stat/ ajutoare de minimis aplicabile în cadrul POR 2014-2020.

În funcție de specificul fiecărei axe prioritare/priorități de investiție/operațiuni, pot exista diferite tipuri de ajutoare aplicabile în cadrul POR 2014-2020, printre care ajutorul de stat regional, alte tipuri de ajutoare de stat, ajutorul de minimis, etc. Acestea vor fi detaliate în cadrul legislației aplicabile, precum și în cadrul ghidurilor specifice apelurilor respective de proiecte, în concordanță cu schemele de ajutor de stat aprobate de Consiliul Concurenței.

3.1.1 Reguli generale privind ajutorul regional pentru investiții

Ajutorul de stat regional se acordă, în cadrul POR, sub formă de finanțare nerambursabilă, în limita intensităților (procentelor) maxime aprobate de Comisia Europeană pentru perioada 2014-2020, pentru acest tip de ajutor. Astfel, valoarea finanțării nerambursabile se determină ca procent din valoarea eligibilă a proiectului (suma cheltuielilor eligibile), care va fi acoperită din FEDR și buget de stat. Procentul aplicat nu trebuie să depășească intensitatea ajutorului regional stabilită în funcție de locul de implementare a proiectului (regiunea de dezvoltare pe teritoriul căreia se implementează proiectul finanțat), precum și de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor mari, mijlocii sau mici/micro), după cum urmează:

TABEL 1: Intensitatea maximă a ajutorului de stat regional⁵

Intensitatea maximă a ajutorului de stat regional	Categorია în care încadrează solicitantul ⁶ / Regiunea de dezvoltare/ Perioada de aplicabilitate a intensității	NE	SE	SM	SV	V	NV	C	BI		
									București		Ilfov
									2014-2017	2018-2020	2014-2020
	2014-2020										

⁵ Decizia Comisiei Europene C(2014)2240/09.04.2014, <http://www.ajutordestat.ro/?pag=82#>

⁶ În conformitate cu Legea 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare

% maxim din valoarea eligibilă proiectului	Întreprindere mare Beneficiarii de drept public sunt considerați întreprinderi mari, în anumite condiții (buget și nr. locuitori) ⁷	50%	50%	50%	50%	35%	50%	50%	15%	10%	35%
% maxim din valoarea eligibilă proiectului	Întreprindere mijlocie	60%	60%	60%	60%	45%	60%	60%	25%	20%	45%
% maxim din valoarea eligibilă proiectului	Întreprindere mică și micro	70%	70%	70%	70%	55%	70%	70%	35%	30%	55%

Investiția, în cazul ajutoarelor regionale, trebuie menținută în regiunea în care a fost implementată pentru o perioadă de cel puțin cinci ani sau, în cazul IMM, de cel puțin trei ani de la finalizare. Această condiție nu împiedică înlocuirea unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiția ca activitatea economică să fie menținută în regiunea în cauză pentru perioada minimă aplicabilă.

3.1.2 Reguli privind ajutorul de minimis

Baza legală pentru acordarea acestui tip de ajutor este reprezentată de REGULAMENTUL (UE) NR. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi unice nu poate depăși plafonul unic de 200.000 EUR pe durata a trei exerciții financiare (ani fiscali) consecutive, acest quantum fiind redus la maxim 100.000 de Euro pentru întreprinderile care efectuează transport rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost.⁸ Perioada relevantă de trei ani trebuie evaluată pe o bază continuă astfel încât, pentru fiecare nouă acordare a ajutorului de minimis, trebuie determinată suma totală a ajutorului de minimis acordat în exercițiul financiar în cauză, precum și pe perioada ultimelor două exerciții financiare. Aceste plafoane maxime se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de statul membru este finanțat în totalitate sau parțial din resurse de origine comunitară. Ajutorul de minimis se cumulează cu alte ajutoare de stat **legate de aceleași costuri eligibile**, fără a se depăși intensitatea ajutorului de stat stabilită prin prevederile comunitare în vigoare.

Atenție!

Regula de cumul a ajutoarelor de stat presupune asigurarea faptului că ajutoarele acordate nu depășesc intensitățile maxime și/sau nu depășesc cuantumul maxim admis

⁷ Recomandarea CE 361/2003 unde există o excepție pentru Autoritățile locale autonome cu un buget mai mic de 10 milioane de euro și cu mai puțin de 5 000 de locuitori. A se vedea :

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_ro.pdf.

⁸ Dacă activitatea pentru care se solicită finanțare este cea de transport rutier de mărfuri sau are legatură cu transportul rutier de mărfuri.

prin normele comunitare în vigoare. Pentru mai multe detalii cu privire la acest aspect vă rugăm să consultați ghidurile specifice apelurilor de proiecte pentru care se aplică scheme de ajutor de stat/ scheme de minimis.

Toate entitățile care sunt controlate (juridic sau de facto) de către aceeași entitate sunt considerate o întreprindere unică⁹. Pentru mai multe detalii legate de încadrarea în categoriile de întreprinderi legate/partenere/unice, vă rugăm consultați "Ghidul practic pentru stabilirea categoriei unei întreprinderi"¹⁰, precum și documentele publicate de Comisia Europeană asupra acestui aspect¹¹ (Aceste documente vor fi disponibile și pe site-ul www.infonegio.ro odată cu publicarea Ghidului general). Informații suplimentare se vor regăsi în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte pentru care se aplică aceste reguli.

Atenție!

POR 2014-2020 nu finanțează întreprinderile aflate în dificultate. Pentru detalii, vă rugăm consultați sub-sectiunea 6.1 la prezentul ghid.

Pentru informații suplimentare cu privire la ajutoarele de stat vă rugăm consultați legislația specifică, menționată în cadrul anexei 10.4 la prezentul ghid.

3.2 Proiecte generatoare de venit

În cazul în care nu sunt aplicabile prevederile schemelor de ajutor de stat/minimis, proiectele finanțate în cadrul POR 2014-2020 pot fi proiecte generatoare de venit dacă se încadrează în prevederile art. 61 alin. 1 din REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI, din 17 decembrie 2013, de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

Astfel, sunt considerate proiecte generatoare de venit proiectele care generează venituri nete ulterior finalizării lor. „Veniturile nete” înseamnă intrările de numerar plătite direct de către utilizatorii bunurilor sau serviciilor finanțate în cadrul proiectului, cum ar fi taxele suportate direct de către utilizatori pentru

⁹ Întreprindere unică - întreprindere care:

- deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor/asociațiilor unei alte întreprinderi;
- deține dreptul de a numi/revoca majoritatea membrilor organelor de administrare/conducere/ supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra alteia în temeiul unui contract încheiat cu aceasta, în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- este acționar/asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari/asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor întreprinderii respective.

¹⁰ Metoda de calcul a datelor unei întreprinderi în cazurile în care aceasta este parteneră și/sau legată cu o altă întreprindere, prezentată în lege, este detaliată și exemplificată în cadrul unui Ghid elaborat de Comisia Europeană, disponibil la adresa <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/10109/attachments/1/translations/en/renditions/native>

¹¹ REGULAMENTUL (UE) NR. 1407/2013 AL COMISIEI din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis

utilizarea infrastructurii, vânzarea sau închirierea de terenuri sau clădiri ori plățile pentru servicii, minus eventualele costuri de funcționare și de înlocuire a echipamentelor cu durată scurtă de viață, suportate pe parcursul perioadei corespunzătoare. Economii la costurile de funcționare generate de proiectul în cauză sunt considerate venituri nete cu excepția cazului în care sunt compensate de o reducere egală a subvențiilor de funcționare.

În cazul în care costul de investiție nu este integral eligibil pentru cofinanțare, veniturile nete anterior menționate sunt repartizate proporțional părților eligibile și celor neeligibile din costul de investiție al proiectului.

În situația unui proiect generator de venituri solicitantul va întocmi bugetul ținând cont de aceste venituri.

4 INSTRUMENTE FINANCIARE APLICABILE POR 2014-2020

Instrumentele financiare reprezintă un mod eficient de mobilizare a resurselor din cadrul politicii de coeziune în vederea realizării obiectivelor Strategiei Europa 2020. Țintite către proiecte cu potențială viabilitate economică, instrumentele financiare oferă sprijin investitorilor prin împrumuturi, garanții, investiții de capital și alte mecanisme purtătoare de risc, care pot fi combinate cu asistență tehnică, subvenții la dobândă sau contribuții la comisioanele de garantare în cadrul aceleiași operațiuni.

Instrumentele financiare contribuie la mobilizarea unor co-investiții publice sau private suplimentare în vederea soluționării deficiențelor de piață.

Conform articolului 37 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr.1303/2013, sprijinul instrumentelor financiare se face pe baza unei evaluări ex-ante prin care s-au stabilit probe privind deficiențele pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim, precum și nivelul estimat și proporțiile necesităților de investiții publice, inclusiv tipurile de instrumente financiare care urmează a fi sprijinite.

În implementarea POR 2014-2020 se analizează utilizarea instrumentelor financiare pentru următoarele axe prioritare:

- Axa prioritară 2. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Axa prioritară 3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Decizia utilizării instrumentelor financiare în cadrul POR 2014 - 2020 se va lua de către CMPOR, în baza propunerii AMPOR, după finalizarea unei evaluări ex ante a domeniilor respective, evaluare prin care se stabilesc deficiențele pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim, precum și nivelul estimat și proporțiile necesităților de investiții publice, inclusiv tipurile de instrumente financiare care urmează a fi sprijinite.

O astfel de evaluare ex ante include:

- o analiză a deficiențelor pieței, a situațiilor de investiții sub nivelul optim și a necesităților de investiții pentru domeniile de acțiune și obiectivele tematice sau prioritățile de investiții care urmează a fi abordate pentru a contribui la atingerea obiectivelor specifice stabilite în cadrul unei priorități și care urmează a fi sprijinite prin instrumente financiare.
- o evaluare a valorii adăugate a instrumentelor financiare care sunt luate în considerare pentru sprijin prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI), consecvența în raport cu alte forme de intervenție publică care se adresează aceleiași piețe, posibile implicații privind ajutoarele de stat, proporționalitatea intervenției și a măsurilor preconizate pentru a minimiza denaturarea pieței;
- o estimare a resurselor publice și private suplimentare care ar putea fi aduse de instrumentul financiar până la nivelul destinatarului final (efectul de pârghie preconizat), inclusiv, după caz, o evaluare a nevoii de remunerare preferențială și a nivelului acesteia pentru a atrage resurse de contrapartidă de la investitorii privați și/sau o descriere a mecanismelor care vor fi utilizate pentru

a stabili necesitatea unei astfel de remunerări preferențiale și gradul acesteia, precum un proces de evaluare competitiv sau suficient de independent;

- o evaluare a învățămintelor desprinse din instrumentele similare și evaluările ex ante desfășurate de statul membru în trecut și modul în care astfel de învățăminte vor fi aplicate în viitor;
- strategia de investiții propusă, inclusiv examinarea opțiunilor pentru modalitățile de implementare și produsele financiare care urmează a fi oferite, destinatarii finali avuți în vedere și combinația preconizată cu sprijinul pentru grant, după caz;
- o specificare a rezultatelor scontate și a modului în care se preconizează că instrumentul financiar vizat va contribui la realizarea obiectivelor specifice stabilite în cadrul priorității relevante, inclusiv a indicatorilor pentru respectiva contribuție;
- prevederi care să permită revizuirea și actualizarea evaluării ex ante, după cum este necesar, în timpul implementării oricărui instrument financiar implementat pe baza unei astfel de evaluări, în cazul în care, în cursul fazei de implementare, autoritatea de management consideră că evaluarea ex ante nu mai poate reprezenta în mod fidel condițiile pieței existente la momentul implementării.

În cadrul axei prioritare 3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, prioritatea de investiții 3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor se analizează posibilitatea ca, pentru clădirile publice și sistemul de iluminat public, să fie utilizat un mecanism de finanțare inovativ prin intermediul contractului de performanță energetică și implicarea companiilor de servicii energetice (ESCO) în elaborarea, co-finanțarea, implementarea și monitorizarea proiectelor. ESCO oferă soluții integrate pentru implementarea și monitorizarea măsurilor de eficiență energetică în vederea reducerii cheltuielilor cu energia, garantând un anumit nivel de economii de energie și fiind remunerate în funcție de performanța soluțiilor implementate și economiile de energie realizate. Detaliile cu privire la mecanismul ESCO vor fi cuprinse în cadrul ghidurile specifice apelurilor de proiecte.

5 APELURILE DE PROIECTE ÎN CADRUL POR 2014-2020

5.1 Informații generale privind apelurile de proiecte

În cadrul POR 2014-2020, se lansează apeluri de proiecte competitive cu termen limită de depunere sau apeluri necompetitive cu depunere continuă/la termen.

Înainte de lansarea depunerii de proiecte, AMPOR va publica spre consultare publică, pe site-ul www.inforegio.ro câte un ghid specific pentru fiecare apel în parte. În urma finalizării procedurii de consultare publică și a aprobării ghidului specific, se va lansa apelul de proiecte aferent prin publicarea unui anunț de lansare pe site-ul anterior menționat.

Derularea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile prezentului ghid, precum și prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei priorități de investiții/axe prioritare/operațiuni și/sau ghidurilor specifice apelurilor naționale. Prevederile respectivelor documente se completează sistematic în ceea ce privește informațiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare.

5.1.1 Apelurile de proiecte în cadrul SUERD, ITI Delta Dunării, dezvoltare urbană durabilă

Pentru implementarea SUERD, AMPOR va lansa unul sau mai multe apeluri naționale competitive, solicitanții eligibili putând depune proiecte pentru investiții specifice priorităților de intervenție aferente axelor prioritare 3, 5, 6 și 7, cu condiția ca acestea să se implementeze la nivelul celor 12 județele riverane Dunării (Caraș Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Ialomița, Brăila, Galați, Tulcea, Constanța).

Pentru implementarea SUERD se vor lansa apeluri naționale competitive .

Pentru implementarea ITI Delta Dunării, AMPOR va lansa apeluri de proiecte distincte pe categorii de beneficiari (publici și privați), solicitanții eligibili putând depune proiecte pentru investiții specifice priorităților de intervenție aferente axelor prioritare 2, 3, 5-8 și 10, cu condiția implementării acestora la nivelul zonei teritoriale specifice. Lansarea apelurilor de proiecte pentru ITI Delta Dunării se va realiza cu menționarea elementelor specifice aferente acestui instrument în ceea ce privește procesul de depunere, evaluare și selecție a proiectelor. În cadrul ITI Delta Dunării, la nivelul ADI-ITI Delta Dunării, s-a constituit o structură tehnică care va asigura corelarea proiectelor cu Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării, propunând prioritizarea proiectelor autorităților publice în concordanță cu strategia. De asemenea, va acorda sprijin beneficiarilor pentru elaborarea proiectelor.

Pentru dezvoltarea urbană durabilă se vor lansa apeluri de proiecte cu depunere continuă. Cu toate acestea, anterior etapei de depunere a proiectelor propriu-zise, pentru dezvoltarea urbană durabilă va exista o etapă privind evaluarea și aprobarea strategiilor integrate de dezvoltare urbană (SIDU), inclusiv proiectelor prioritare din cadrul acestora, prioritizate de către autoritățile publice urbane.

În cadrul axei prioritare dedicate dezvoltării urbane, fiecare municipiu reședință de județ va beneficia de alocări orientative pre-determinate cu termen limită pentru implementarea proiectelor (ex. contractarea conform calendarului de implementare a sumelor alocate, etc.). O cotă parte a alocării financiare a axei

prioritare privind dezvoltarea urbană, inclusiv economiile și sumele necheltuite, se vor constitui într-un fond pe care autoritățile locale eligibile în cadrul axei de dezvoltare urbană, îl pot accesa într-un sistem de selecție competitiv.

Se va avea în vedere faptul că în cadrul axei prioritare 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon - Prioritatea de intervenție 3.2 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor, solicitanții eligibili sunt autoritățile publice locale din localitățile urbane, cu excepția municipiilor reședință de județ eligibile în cadrul axei prioritare 4 - Dezvoltare urbană durabilă a POR 2014-2020.

Celelalte categorii de orașe pot beneficia de aceleași tipuri de finanțări în cadrul axelor prioritare tematice ale POR 2014 - 2020.

5.1.2 Apelurile de proiecte în cadrul CLLD

În cadrul implementării CLLD se vor lansa:

- ✓ Apelul pentru elaborarea strategiilor CLLD și constituirea grupurilor de acțiune locală (GAL)¹² în urma căruia vor fi selectate zonele urbane marginalizate, cu condiția demonstrării existenței unui acord partenerial CLLD între următorii actori relevanți: autorități publice locale, un ONG (grup de ONG-uri) cu activitate specifică măsurilor ce vizează comunitățile defavorizate, operatori economici, etc.

Autoritatea publică locală, în colaborare cu ceilalți membri ai parteneriatului, va pregăti o cerere de finanțare ce va viza activitățile necesare realizării strategiei, planului de acțiune cu lista indicativă a operațiunilor și formării GAL. În cazul în care structura GAL a fost deja constituită, fără a exista o strategie, va trebui să pregătească cererea de finanțare pentru realizarea strategiei, demonstrând că are capacitatea administrativă pentru gestionarea cererii de finanțare.

Programul Operațional Capital - Uman (POCU) va pune la dispoziție sumele necesare activităților premergătoare realizării strategiei CLLD și implementării acesteia (animarea partenerilor locali; studii ale zonei vizate; costurile legate de elaborarea strategiei locale de dezvoltare, inclusiv costurile de consultanță și costurile pentru acțiuni legate de consultările cu părțile interesate; costurile administrative ale autorității publice locale care solicită sprijin pentru pregătire). Se estimează un an de zile pentru derularea acestei etape.

- ✓ Apelul pentru selectarea strategiilor locale pentru implementarea CLLD

Va fi stabilit un comitet de selecție comun format din reprezentanți cu experiență relevantă în integrarea comunităților defavorizate din cadrul Ministerului Muncii Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV), Ministerul Sănătății (MS), Ministerul Educației Naționale (MEN), Autoritățile de Management pentru Programele Operaționale Capital - Uman, Competitivitate și respectiv POR, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), Punctul Național de Contact pentru Romi (pentru comunități defavorizate cu populație aparținând minorității rome), Organismul Unic pentru Fondul Social European (FSE), etc.

¹² Grupul de acțiune locală trebuie să fie constituit la nivel urban și să fie format din reprezentanți ai intereselor socio-economice locale ale sectoarelor public și privat, precum antreprenori și asociațiile acestora, autorități locale, asociații de cartier sau asociații urbane, grupuri de cetățeni (minorități, cetățeni vârstnici, femei/bărbați, tineri, antreprenori, etc), organizații comunitare și voluntare, etc. În procesul decizional de selecție, cel puțin 50% din drepturile de vot trebuie să le revină partenerilor din sectorul privat și niciun grup de interese nu trebuie să dețină singur mai mult de 49% din drepturile de vot.

În procesul de selecție a strategiilor CLLD se va urmări asigurarea coerenței dintre obiectivele strategiei, măsurile și planul de acțiune, a relevanței actorilor parteneriatului local (sectorul public, privat, societate civilă, comunitate) pentru implementarea strategiei. De asemenea, se va urmări respectarea unui proces decizional echilibrat în cadrul GAL prin implicarea actorilor relevanți și a reprezentanților grupurilor țintă definite în strategie (tineri, minorități, persoane dezavantajate, vulnerabile etc.). În implementarea strategiei, GAL va avea un rol foarte important cu responsabilități ce țin de consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta operațiuni, conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente în ceea ce privește selectarea operațiunilor, monitorizarea implementării strategiei, gestionarea implementării operațiunilor de dezvoltare locală și animarea comunității, ș.a.

AMPOCU va lansa apelul pentru exprimarea interesului de constituire a grupurilor de acțiune locală, precum și cel pentru selectarea strategiilor locale. În acest sens, vă rugăm să consultați ghidurile apelurilor respective. De asemenea, vă rugăm să consultați periodic site-ul www.fonduri-ue.ro. Informațiile vor putea fi consultate și pe site-ul www.inforegio.ro

- ✓ Apelul pentru selectarea pachetului de operațiuni integrate aferent strategiilor CLLD aprobate

În urma selectării strategiilor pentru implementarea CLLD, Autoritățile de Management implicate (AMPOR și AMPOCU) vor lansa apeluri pentru depunerea proiectelor aferente strategiilor selectate. Astfel, AMPOR va lansa apelul pentru depunerea proiectelor de infrastructură (finanțate din FEDR) din cadrul strategiilor selectate, în timp ce AMPOCU va lansa apelul pentru depunerea proiectelor „soft” (finanțate din FSE), cuprinse în cadrul strategiilor selectate, selecția urmând a se realiza separat de către cele două autorități de management, cu includerea unui mecanism de coordonare în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor strategiilor selectate.

5.2 Calendarul orientativ și alocarea financiară orientativă a cererilor de proiecte

Calendarele pentru lansarea/lansările apelurilor de proiecte precum și alocările financiare aferente acestora se vor publica și actualiza periodic pe site-ul www.inforegio.ro.

De asemenea, în cazul CLLD, vă rugăm să consultați și site-ul www.fonduri-ue.ro pentru informații suplimentare legate de apelurile de proiecte pentru exprimarea interesului de constituire a grupurilor de acțiune locală, precum și cel pentru selectarea strategiilor locale.

5.3 Depunerea cererilor de finanțare

Apelurile de proiecte în cadrul POR 2014-2020 se vor lansa on-line prin utilizarea aplicației MySMIS. Pentru detalii suplimentare legate de disponibilitatea respectivei aplicații, vă rugăm să accesați site-ul www.fonduri-ue.ro.

Cu toate acestea, până la testarea funcționalității aplicației anterior menționate și realizarea documentelor suport necesare pentru adaptarea la sistemul informatic, AMPOR lansează apeluri de proiecte în cadrul cărora cererile de finanțare se vor transmite/depune la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională din regiunea unde va avea loc implementarea proiectului, în intervalul menționat în cadrul apelului de proiecte.

Modalitatea de depunere a cererilor de finanțare se va stabili la momentul lansării apelurilor de proiecte prin ghidurile specifice și va depinde de funcționalitatea aplicației MySMIS.

Cererile de finanțare depuse la sediul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională și/sau aplicațiile transmise prin sistemul MySMIS ulterior termenului limită de depunere, în conformitate cu ghidurile specifice, nu vor fi luate în considerare, fiind declarate respinse. Data depunerii este considerată data înregistrării documentului la Agenția de Dezvoltare Regională și/sau data transmiterii aplicației prin sistemul electronic MySMIS. Nu se vor lua în considerare cererile de finanțare transmise prin poștă care ajung la sediul Agențiilor de Dezvoltare Regională după expirarea termenului de închidere a apelului, așa cum este acesta definit în cadrul ghidurilor specifice.

5.3.1 Modalitatea de depunere a cererilor de finanțare

În cadrul ghidurilor specifice se va preciza o singură modalitate de depunere a proiectelor. Indiferent de modalitatea de depunere fiecare cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare ce va fi comunicat solicitantului. Cererile de finanțare vor primi un număr unic de înregistrare în Sistemul Informatic Unic de Management - cod SMIS, care va fi utilizat, în mod obligatoriu, în orice corespondență ulterioară cu privire la respectivul document.

5.3.1.1 Pentru cererile de finanțare depuse on-line

În cazul în care cererile de finanțare se vor transmite prin sistemul MYSMIS, sub semnătură electronică certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi în copie conformă cu originalul, semnate de către reprezentantul legal/persoana împuternicită, încărcate în format pdf. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

5.3.1.2 Pentru cererile de finanțare depuse la sediul la sediul agențiilor pentru dezvoltare regională

În cazul în care cererea de finanțare se va transmite/depune la sediul agențiilor pentru dezvoltare regională, se va transmite într-un singur exemplar în format tipărit, original, într-un singur colet sigilat. De asemenea, în coletul anterior menționat se va include și un CD cu forma scanată a cererii de finanțare, inclusiv anexele acesteia, în format PDF. În acest caz, scanarea cererii de finanțare și a anexelor acesteia se va realiza numai după semnarea de către reprezentantul legal/ persoana împuternicită special. Pentru detalii suplimentare vă rugăm să consultați secțiunea 7.5 la prezentul ghid. Vă rugăm să consultați anexele specifice la prezentul ghid și/sau ale ghidurilor specifice apelurilor de proiecte. Cererea de finanțare, inclusiv anexele acesteia se vor scana astfel încât documentele electronice rezultate să fie scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Partea exterioară a coletului sigilat, corespunzător cererii de finanțare trebuie să poarte, în mod obligatoriu o etichetă cu următoarele informații:

Cerere de finanțare pentru Programul Operațional Regional 2014-2020	
Axa prioritară "....."	
Prioritatea de investiții "....."	
Apelul de proiecte nr. "....."	
Organism intermediar denumirea Organismului intermediar la sediul căruia se depune cererea de finanțare	
Solicitant	Denumirea și adresa sediului solicitantului
Proiectul	Titlul și locul de implementare a proiectului (localitatea, județul)

Cererile de finanțare trimise la alte adrese nu vor fi luate în considerare. Aceeași observație este valabilă și pentru netransmiterea exemplarului electronic scanat al cererii de finanțare și a anexelor aferente.

La depunere/transmitere, fiecare cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare ce va fi comunicat solicitantului. Cererile de finanțare vor primi un număr unic de înregistrare în Sistemul Informatic Unic de Management - cod SMIS, care va fi utilizat, în mod obligatoriu, în orice corespondență ulterioară cu privire la respectivul document.

6 CRITERII DE ELIGIBILITATE ȘI SELECȚIE

Atenție!

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de către solicitant începând cu data depunerii cererii de finanțare, precum și pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare. Criteriile de eligibilitate, unele vor fi menținute și pe durata de valabilitate a contractelor de finanțare, iar excepțiile de la această obligație vor fi detaliate în cadrul ghidurilor specifice fiecărui apel de proiecte.

Criteriile de eligibilitate vor fi aprobate în cadrul Comitetului de Monitorizare a POR și vor fi explicitate în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

6.1 Eligibilitatea solicitanților și a partenerilor (dacă este cazul)

Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

1) Forma de constituire a solicitantului

Solicitanții de finanțare pot fi:

- A. Unități administrativ-teritoriale, organisme, autorități și instituții publice, alte entități de drept public.
- B. Entități de drept privat
- C. Forme asociative, în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte referitoare la tipul de solicitanți eligibili.

În cadrul anexei 10.1 la prezentul ghid sunt prezentați potențialii beneficiari pentru fiecare prioritate de investiții.

2) Acreditări solicitate (dacă este cazul)

În funcție de specificul proiectelor din cadrul axelor prioritare/priorităților de investiție/operațiunilor, solicitanții trebuie să prezinte anumite acreditări care sunt diferențiate și detaliate în cadrul ghidurilor specifice apelurilor respective.

3) Încadrarea în categoria IMM pentru stabilirea cuantumului intensității ajutorului de stat (dacă este cazul)

Unitățile administrativ teritoriale și instituțiile de drept public sunt considerate întreprinderi mari, iar cuantumul intensității ajutorului de stat regional se va stabili în consecință.

Pentru unitățile administrativ teritoriale și entitățile de drept privat, cuantumul intensității ajutorului de stat regional se stabilește în funcție de numărul mediu de salariați și valoarea activelor totale/ cifrei de afaceri, în conformitate cu prevederile legale în vigoare¹³:

- **Microîntreprinderi**, dacă au până la 9 angajați și a căror cifră de afaceri anuală, și/sau al căror rezultat al bilanțului anual nu depășește 2 milioane de euro, echivalent în lei.
- **Întreprinderi mici**, dacă au între 10 și 49 de angajați și a căror cifră de afaceri anuală și/sau al căror rezultat al bilanțului anual nu depășește 10 milioane de euro, echivalent în lei.
- **Întreprinderi mijlocii**, dacă au între 50 și 249 de angajați și a căror cifră anuală de afaceri nu depășește 50 milioane euro și/sau al căror rezultat al bilanțului anual nu depășește 43 milioane de euro, echivalent în lei.

În ceea ce privește ajutorul de minimis, cuantumul maxim ce poate fi acordat este de 200.000 euro. În cadrul acestei scheme, solicitanții eligibili nu sunt decât entități de drept privat.

Ajutoarele regionale/finanțările din FEDR¹⁴ nu acordă sprijin întreprinderilor aflate în dificultate în sensul liniilor directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, astfel cum au fost modificate sau înlocuite. În acest sens, vă rugăm să consultați prevederile Comunicarea Comisiei Europene nr. 2014/C 249/01 - Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate¹⁵ și respectiv prevederile Regulamentului (UE) NR. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.¹⁶ Pentru mai multe detalii cu privire la aceste aspecte vă rugăm să consultați ghidurile specifice apelurilor de proiecte.

Verificarea acestor aspecte se va realiza de către OI la momentul depunerii cererii de finanțare și la momentul contractării.

4) Drepturi asupra infrastructurii (imobil)

Drepturile ce pot constitui premisa obținerii finanțării în cadrul POR 2014-2020, din perspectiva asigurării perenității investiției în conformitate cu art. 71 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1303/2013 diferă în funcție de obiectivul investițiilor propuse a fi realizate prin proiect, astfel:

- A. Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție¹⁷ (lucrări de construcție care necesită emiterea autorizației de construire)

¹³ Legea 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁴ REGULAMENTUL (UE) NR. 1301/2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 la articolul 3

¹⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2014:249:FULL&from=RO>

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651&from=RO>

¹⁷ Vezi Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor, republicată în Monitorul Oficial nr. 3 din 13 ianuarie 1997, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru aceste tipuri de proiecte solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze, după caz:

- a) Dreptul de proprietate publică/privată
- b) (dupa caz) Dreptul de administrare
- c) (dupa caz)Dreptul de concesiune¹⁸
- d) Dreptul de superficie;

Atenție!

Vă rugăm consultați ghidurile specifice fiecărui apel de proiecte pentru detaliierile referitoare la dreptul de administrare și dreptul de concesiune cu privire la proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție ce necesită emiterea autorizației de construire. De asemenea, vă rugăm consultați prevederile legislației în vigoare privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor.

Solicitantul trebuie să demonstreze deținerea drepturilor de administrare/concesiune/ superficie, după caz, pe o perioadă de cinci ani de la efectuarea plății finale sau în termenul prevăzut de normele privind ajutorul de stat. Termenul anterior menționat se reduce la trei ani în situațiile în care prin proiect se vizează menținerea investițiilor sau a locurilor de muncă create de IMM-uri.

Atenție!

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare, sau în perioada de valabilitate a acestuia sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii (teren și/sau clădire) aferente proiectului, beneficiarul poate fi obligat să returneze finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Atenție!

Date fiind cele de mai sus, pentru proiectele ce presupun realizarea de lucrări de construcție cu autorizație de construire, solicitantul trebuie să dovedească dreptul de proprietate, de superficie sau să aibă în concesiune/administrare, după caz, imobilul asupra căruia se realizează investiția. Astfel, pentru aceste proiecte nu sunt acceptate alte drepturi asupra infrastructurii (imobil) sau un contract de închiriere/comodat/concesiune/etc. care poate cuprinde elemente specifice contractului de concesiune, etc.

Imobilul (în conformitate cu prezentul criteriu de eligibilitate) ce face obiectul proiectului care implică execuția de lucrări de construcții îndeplinește cumulativ, începând cu data depunerii cererii de finanțare, următoarele condiții:

- ✓ să fie liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea operațiunii;
- ✓ să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- ✓ Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

¹⁸ Pot avea calitatea de concedent, în numele statului, județului, orașului sau comunei: ministerele sau alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, pentru bunurile proprietate publică a statului; consiliile județene, consiliile locale, Consiliul General al Municipiului București sau instituțiile publice de interes local, pentru bunurile proprietate publică a județului, orașului sau comunei. - a se vedea Codul Civil și OUG nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică

Pentru elementele de mai sus, nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului. (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul, etc). Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul OI în cadrul etapei de verificare a conformității administrative și eligibilității. Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipoteca, etc) sunt considerate în accepțiunea AMPOR incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul POR 2014-2020.

Ulterior contractării proiectului, este permisă ipotecarea obiectelor/bunurilor aferente proiectului, fie ele mobile sau imobile, în condițiile stricte ale prevederilor contractuale, cu respectarea legislației în vigoare. Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de valabilitate a acestuia sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii (teren și/sau clădire) aferente proiectului, beneficiarul poate fi obligat să returneze finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale. De asemenea, modificarea dreptului asupra imobilului ce face obiectul cererii de finanțare nu se poate realiza decât în condițiile stricte prevăzute de contractul de finanțare. Pentru detalii cu privire la aceste aspecte vă rugăm să consultați modele de contract anexate la ghidurile specifice fiecărui apel de proiecte.

Nu sunt eligibile proiectele care propun exclusiv realizarea de lucrări fără autorizație de construire.

B. Pentru proiectele exclusiv de servicii și/ sau dotări și lucrări de construire fără autorizație de construire

Pentru aceste proiecte, pentru obținerea finanțării și implementarea proiectului, solicitanții la finanțare trebuie să demonstreze unul din următoarele drepturi:

- a) dreptul de proprietate privată/publică,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de administrare
- d) dreptul de suprafață.
- e) dreptul de uzufruct;
- f) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- g) împrumutul de folosință (comodat)
- h) dreptul de închiriere/locatiune

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid. Vă rugăm să consultați actul normativ menționat pentru eventuale detalieri și/sau modificări.

5) Din documentele privind dreptul de administrare/ concesiune/ folosință/ uzufruct/ suprafață/ comodat/ închiriere trebuie să reiasă faptul că drepturile respective sunt menținute cel puțin 5 ani de la data plății finale.

În cazul unei investiții în infrastructură sau producție, solicitantul trebuie să mențină investiția realizată din contribuția din fonduri FEDR pe o perioadă de cinci ani de la efectuarea plății finale sau în termenul

prevăzut de normele privind ajutorul de stat. Termenul anterior menționat se reduce la trei ani în situații în care prin proiect se vizează menținerea investițiilor sau a locurilor de muncă create de IMM-uri.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din POR 2014-2020 pentru investiții în infrastructură sau producție, pe termenul de 5 ani anterior menționat sau în termenul prevăzut de normele privind ajutorul de stat, după caz, nu trebuie să :

- înceteze sau delocalizeze activitatea productivă în afara regiunii de dezvoltare regională în cadrul căreia a fost prevăzută inițial implementarea proiectului;
- să realizeze o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unui terț;
- să realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

Apariția unor astfel de situații poate conduce la rezilierea contractelor de finanțare.

6) Solicitantul și/sau reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept NU se încadrează în niciuna din situațiile prezentate în Declarația de eligibilitate

În cadrul modelelor standard de declarații de eligibilitate sunt detaliate situațiile în care solicitantul nu trebuie să se regăsească pentru a fi beneficiarul fiecărei priorități de investiții.

Modelul declarațiilor respective diferă în funcție de tipul de beneficiar public/privat.

La data depunerii cererii de finanțare și pe perioada de evaluare, selecție și contractare solicitantul nu trebuie să se încadreze în vreuna dintre următoarele situații:

- a) să se afle în stare de faliment/ insolvență sau obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii în cadrul procedurilor anterior menționate și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b) Să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.
- c) să fie în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) NR. 651/2014 AL COMISIEI din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.
- d) să fie găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/ infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare trebuie să nu se afle într-una din situațiile de mai jos:

- a) să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare selecție, contractare și implementare a proiectului.
- b) să se afle în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management, Organismul Intermediar sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul POR

- c) să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management/Organismul Intermediar pe parcursul procesului de evaluare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul POR
- d) să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații la momentul contractării:

- a) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
  - ✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru POR și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.
  - ✓ a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
- b) să fi achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic /în ultimile 6 luni, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.
- c) (Unde este cazul) deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Situațiile de mai sus sunt enumerate cu titlu de exemplu. Pe lângă criteriile amintite, se mai pot adăuga criterii de eligibilitate suplimentare în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

6.2 Eligibilitatea proiectului și a activităților

1. Încadrarea proiectului în obiectivele priorității de investiții

Pentru a fi eligibil proiectul trebuie să se încadreze în obiectivele priorității de investiții finanțate prin POR 2014-2020.

2. Nu sunt eligibile proiectele ce includ investiții care au fost încheiate din punct de vedere fizic sau financiar până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (eg. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

În cadrul ghidurilor specifice, pentru unele apeluri de proiecte se poate decide să fie finanțate proiecte ce se încadrează în specificul acestui criteriu. Cererea de finanțare va avea anexat contractul de achiziție. Vă rugăm să consultați prevederile ghidurilor specifice cu privire la anexarea sau nu a documentației de atribuire a achiziției la cererea de finanțare.

3. Proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, pentru același tip de activități (construcție/ extindere/ modernizare) realizate

asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare

4. Încadrarea valorii proiectului/valorii eligibile a proiectului în limitele minime și maxime pentru fiecare prioritate de investiție

Limitele minime și maxime orientative ale finanțării acordate în cadrul POR 2014-2020 în cadrul fiecărei priorități de investiție sunt detaliate în cadrul Anexei 10.3 la prezentul ghid.

În cazul schemelor de ajutor de stat / de minimis, limitele minime și maxime ale finanțării din FEDR sunt stabilite în cadrul ghidurilor specifice fiecărui apel de proiecte.

Atenție!

În cadrul Anexei 10.3 la prezentul ghid, limitele minime și maxime ale proiectelor finanțate în cadrul diferitelor priorități de investiții sunt stabilite la nivel de valoare totală eligibilă sau la nivel de valoare totală maximă a investiției.

De asemenea, pentru stabilirea cuantumului finanțării acordate pentru aceste proiecte se va vedea și secțiunea 3 - Ajutor de stat la prezentul ghid precum și subsecțiunea 7. 2, luându-se în calcul inclusiv modalitatea de calcul a intensității ajutorului de stat și/sau a cuantumului maxim eligibil în cadrul ajutorului de stat/ de minimis.

Cursul valutar la care se vor calcula valorile exprimate în euro este 4,43 lei/euro¹⁹. Acest curs valutar se va utiliza inclusiv regula de cumul a ajutorului de stat.

5. Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 31 decembrie 2023 sau prevederile schemelor de ajutor de stat/minimis

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 399/ 2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor în condițiile legii între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

6.3 Eligibilitatea cheltuielilor

¹⁹ Cursul de schimb lei/euro a fost calculat ca medie a prognozelor estimate pentru cursul de schimb anual pentru perioada 2015-2018, date estimate de către Comisia națională de prognoză în *Proiecția principalilor indicatori macro-economici*, primăvara 2015, http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_2015_2018_varianta_de_primavara_2015.pdf

6.3.1 Reguli generale de eligibilitate a cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- ✓ Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020,
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului,
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006,
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 399/ 2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020.

În conformitate cu art. 3 al REGULAMENTULUI (UE) NR. 1301/2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006, **FEDR nu sprijină:**

- (a) dezafectarea sau construirea de centrale nucleare;
- (b) investițiile care vizează o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale activităților enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE;
- (c) fabricarea, prelucrarea și comercializarea tutunului și a produselor din tutun;
- (d) întreprinderile aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în normele Uniunii privind ajutoarele de stat;
- (e) investițiile în infrastructura aeroportuară, cu excepția celor legate de protecția mediului sau a celor însoțite de investițiile necesare pentru atenuarea ori reducerea impactului negativ al acestei infrastructuri asupra mediului.

La aceste elemente se adaugă criteriile de eligibilitate a cheltuielilor legate de implementarea fondurilor structurale, respectiv a POR 2014-2020 și a schemelor de ajutor de stat aplicabile.

Conform HG nr. 399 din 27 mai 2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020, o cheltuială este eligibilă pentru cofinanțare (rambursare în limita stabilită) în cadrul POR 2014-2020, dacă îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

- 1) să fie angajată de către beneficiar și plătită de beneficiar în condițiile legii între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare;

Perioada menționată poate fi limitată de prevederile schemelor de ajutor de stat/minimis/instrumentelor financiare aplicabile, dacă este cazul, precum și de prevederile contractuale aferente investiției finanțate.

2) să fie însoțită de documente justificative;

Cheltuielile sunt însoțite de facturi, în conformitate cu prevederile legislației naționale, sau ale statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate;

3) să fie în conformitate cu prevederile programului ;**4) să fie cuprinsă în contractul de finanțare și să fie în conformitate cu prevederile acestuia****5) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii**

Se vor utiliza ca modalități de justificare, raportarea la standardele de cost sau acolo unde acestea nu există se vor transmite oferte de preț.

6) să nu fie contrară prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor.**7) să fie conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare, în special în ceea ce privește:**

- ajutorul de stat/minimis/altor tipuri de ajutoare în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte
- regimul achizițiilor publice, prin respectarea legislației în vigoare.

8) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.

În cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte se vor detalia caracteristicile categoriilor de cheltuieli eligibile și listele de cheltuieli neeligibile pentru fiecare tip de investiție în parte.

6.4 Criterii orientative de evaluare tehnică și financiară

Criteriile de evaluare tehnică și financiară vor fi aprobate în cadrul Comitetului de Monitorizare a POR 2014-2020 și vor asigura transparența și corectitudinea evaluării în cadrul programului.

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în baza grilei de evaluare, care va cuprinde următoarele criterii generale de evaluare tehnică și financiară:

1. Concordanța cu documentele strategice relevante

În funcție de prioritățile de investiție, precum și în funcție de tipul și domeniul de investiție al proiectului se vor avea în vedere documentele strategice de la nivel național/regional/local, precum și documentele strategice sectoriale din domeniile respective. Pentru detalii a se vedea Tabelul nr. 2 la prezentul ghid.

Detaliile cu privire la documentele strategice relevante pentru fiecare prioritate de investiții sunt detaliate în cadrul prezentului ghid precum și în cadrul ghidurilor specifice apelurilor respective.

Concordanța cu unele dintre aceste documente poate constitui inclusiv criteriu de eligibilitate pentru unele priorități de investiții.

TABEL 2: Documente strategice relevante în cadrul POR 2014-2020

Axa prioritară	Prioritatea de investiții	Documente strategice relevante
1. Promovarea transferului tehnologic	1.1 Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general.	<ul style="list-style-type: none"> -Strategia Națională de Cercetare și Dezvoltare 2014-2020 - strategii regionale și locale pentru specializare inteligentă (RIS 3), - Strategia Națională de Competitivitate 2014-2020 și respectiv Planul Național de Acțiune aferent acestei strategii - Planurile de Dezvoltare Regională 2014-2020 -SUERD - strategii locale
2. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	2.1 - Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatarei economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri	<ul style="list-style-type: none"> Strategia Națională de Competitivitate 2014-2020, -Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă -Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri - Orizont 2020, -Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020, -Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020 -SUERD - strategii locale și alte strategii
	2.2 - Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor	<ul style="list-style-type: none"> -Strategia Națională de Competitivitate 2014-2020, -Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri - Orizont 2020, -Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, -Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020, -Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020, -SUERD - strategie locală și alte strategii
3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor	<ul style="list-style-type: none"> - strategii integrate de dezvoltare urbană -planuri de acțiune privind energia durabilă, -Strategia energetică a României -strategii de reducere a emisiilor de CO₂, - Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020 -SUERD
	3.2 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor	<ul style="list-style-type: none"> -Planuri de mobilitate urbană durabilă -Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020 -Strategii de dezvoltare locală, -PAED, -SUERD
4. Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	4.1 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor	<ul style="list-style-type: none"> - Planuri de mobilitate urbana durabila - Strategii integrate de dezvoltare urbană - Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020, - strategii municipale/ metropolitane de tip PAED

	4.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului	- Strategii integrate de dezvoltare urbană - Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020
	4.3 Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale	- Strategii integrate de dezvoltare urbană - Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei, - Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor 2012-2020 - Alte strategii relevante în domeniu - Planurile de Dezvoltare Regională 2014-2020
	4.4 Investițiile în educație, în formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare	- Strategii integrate de dezvoltare urbană - Strategia Națională pentru Infrastructura de Educație - Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii, - Strategia Națională de Competitivitate, - Strategia Națională privind învățarea pe tot parcursul vieții - Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei, - Strategia privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor, - Planurile de Dezvoltare Regională 2014-2020
5. Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	5.1 Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural	- Strategia sectorială în domeniul Culturii și Patrimoniului Național 2014 - 2020, - Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020, - strategii locale, - Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, - SUERD
	5.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului	- Strategii de dezvoltare locală, - Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020, - SUERD
6. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională	6.1 - Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale;	- Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020 (listă proiecte prioritizate) corelate cu MPGT- - SUERD
7. Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului	7.1 - Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice	- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, - Strategia Națională de Dezvoltare Regională, - Masterplanul pentru dezvoltarea turismului național 2007-2026, - Masterplanul pentru dezvoltarea turismului balnear 2009, - Strategia națională pentru dezvoltarea ecoturismului în România 2009, - SUERD - Orientări strategice pentru dezvoltarea durabilă a zonei montane defavorizate, - Planuri de Dezvoltare Regională 2014-2020, - Strategii locale - Alte strategii
8. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale	8.1 - Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare,	- Strategia Națională de Sănătate 2014 -2020, - Planurile regionale și județene de servicii de sănătate, - Strategiile naționale în domeniile drepturilor copiilor, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, - Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei, - Strategia privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor

	precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale	- strategii locale, -Planurile de Dezvoltare Regională 2014-2020
9. Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban	9.1 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	- Strategia națională pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, -Strategia privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor 2012-2020 -Alte strategii relevante în domeniu, -Planurile de dezvoltare regională 2014-2020
10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	10.1 - Investițiile în educație și formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare	-Strategia Națională pentru Infrastructura de Educație, -Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii, -Strategia Națională pentru Educația Terțiară, -Strategia națională privind învățarea pe tot parcursul vieții, -Strategia Națională de Competitivitate, -Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare, Inovare, -Strategia Națională pentru Promovarea Incluziunii Sociale și Combaterea Sărăciei, -Strategia privind incluziunea cetățenilor români aparținând minorității romilor, -Planurile de Dezvoltare Regională 2014-2020
11. Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară	11.1. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	

În plus, pentru susținerea unor investiții integrate, pentru anumite priorități de investiții se va puncta suplimentar dacă proiectul este parte a unei strategii integrate de dezvoltare urbană:

TABEL 3: Punctarea suplimentară a investițiilor care sunt incluse în cadrul strategiilor integrate de dezvoltare urbană

Axa prioritară	Prioritatea de investiții
AP. 1 Promovarea transferului tehnologic	1.1 Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general.
AP. 2 Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	2.1 - Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri 2.2 - Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor
AP. 3 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor
AP. 5 Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	5.1 Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural
AP. 8 Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale	8.1 Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de

	sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale
AP. 10 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	10.1 - Investițiile în educație și formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare

2. Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice priorității de investiție/POR

Modalitatea de punctare a acestui criteriu va fi detaliată în cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară specifice fiecărei axe prioritare/priorități de investiții/operațiuni în parte.

3. Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului

Calitatea proiectului include acele elemente necesare pentru asigurarea că proiectul va satisface toate cerințele apelului de proiecte lansat, că va atinge indicatorii asumați.

În ceea ce privește maturitatea proiectului, atât prin ghidul general, cât și prin ghidurile specifice apelurilor de proiecte, AMPOR solicită un anumit grad minim de maturitate al proiectelor. Detalierea acestor cerințe se va realiza în cadrul grilelor de evaluare și selecție.

Sustenabilitatea proiectului este un criteriu de evaluare ce confirmă faptul că proiectul dispune de condițiile, de resursele și de structurile necesare să funcționeze și după încheierea finanțării, multiplicând efectele pozitive ale investiției inițiale. În funcție de specificul fiecărei priorități de investiție, acest criteriu se referă la posibilitatea solicitantului de a susține financiar și tehnic investiția în perioada de valabilitate a contractului de finanțare. Detalierea acestor elemente se va realiza în cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară.

4. Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea

Principiile menționate sunt protejate prin garantarea acestora în cadrul construcției UE și a dreptului european.

Dezvoltarea durabilă este „dezvoltarea care satisface nevoile prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”²⁰. În acest sens, prin proiectele și investițiile propuse a fi finanțate trebuie să se genereze creștere economică și crearea de noi locuri de muncă, cu condiția ca respectiva creștere să nu pericliteze posibilitățile de creștere ale generațiilor viitoare. Dezvoltarea durabilă include trei aspecte - un aspect economic, unul social și unul de mediu.

Strategia de dezvoltare durabilă a UE implică următoarele obiective:

- ✓ Limitarea schimbărilor climatice, a costurilor și efectelor sale negative pentru societate și mediu;
- ✓ Asigurarea că sistemul nostru de transport satisface nevoile economice, sociale și de mediu ale societății noastre, minimizând impactul nedorit asupra economiei, societății și mediului;
- ✓ Promovarea modelelor de producție și consum durabile;
- ✓ Îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatării resurselor naturale, recunoscând valoarea serviciilor ecosistemelor;
- ✓ Promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor asupra sănătății;
- ✓ Crearea unei societăți a incluziunii sociale prin luarea în considerare a solidarității între și în cadrul generațiilor, asigurarea securității și creșterea calității vieții cetățenilor ca o condiție pentru păstrarea bunăstării individuale;

²⁰ http://europa.eu/legislation_summaries/environment/sustainable_development/index_ro.htm

Pornind de la elementele de mai sus, proiectele trebuie să descrie la modul concret și să demonstreze modul în care finanțarea investiției respective contribuie la obiectivele politicii de dezvoltare durabilă. De asemenea, proiectele respective trebuie să justifice și încadrarea în obiectivele și principiile promovate prin **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) la orizontul anilor 2013-2020-2030, document publicat pe site-ul Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice**²¹

În ceea ce privește **nediscriminarea și egalitatea de șanse**, respectiv: sexul, orientarea sexuală, handicapul, vârsta, rasa, originea etnică, naționalitatea și religia sau convingerile implică detalierea modului în care proiectul abordează aceste elemente, atât în ceea ce privește politicile solicitanților în domeniul recrutării, în practica achizițiilor în cadrul proiectului, precum și în ceea ce privește facilitățile oferite, pentru anumite categorii defavorizate, în cadrul și prin proiectul propus a fi finanțat. De asemenea, în cadrul procesului de evaluare, aceste elemente vor fi punctate suplimentar în cazul în care proiectele respective justifică măsuri suplimentare față de minimul solicitat în cadrul legislației specifice în vigoare. Legislația europeană privind tratamentul egal al femeilor și bărbaților cuprinde directive privind accesul la locurile de muncă, plata egală, protecția maternității, concediul pentru creșterea copilului, securitatea socială și regimurile profesionale de securitate socială, sarcina probei în cazuri de discriminare și activitățile independente²². La acestea se adaugă prevederile legislației naționale.²³

Pentru egalitatea de gen și nediscriminare se vor avea în vedere principiile:

- ✓ remunerare egală pentru muncă egală;
- ✓ egalitate de șanse și de tratament în materie de încadrare în muncă și de muncă;
- ✓ acțiuni pozitive pentru capacitarea femeilor și/sau a persoanelor cu dizabilități;
- ✓ combaterea tuturor formelor de discriminare.

Referitor la egalitatea de șanse, de gen și nediscriminare, proiectele trebuie să descrie și să demonstreze modul în care principiile de mai sus sunt promovate prin investiția respectivă, detaliindu-se, la modul concret, care sunt măsurile și instrumentele prin care solicitantul va garanta aplicarea respectivelor principii.

De asemenea, printre temele orizontale, în funcție de specificul proiectelor finanțate se mai numără accesibilitatea, protecția mediului și eficiența energetică, inclusiv calitatea aerului, durabilitatea, poluatorul plătește și reciclarea deșeurilor, protecția biodiversității și ecosistemului, protecția împotriva

²¹ <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/dezvoltare-durabila/strategia-nationala-a-romaniei-2013-2020-2030/>

²² Legislație europeană:

- ✓ Directiva Consiliului 2000 / 43 / CE, 29 iunie 2000, cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică
- ✓ DIRECTIVA CONSILIULUI 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă
- ✓ Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă).
- ✓ Directiva 2004/113/CE a Consiliului din 13 decembrie 2004 de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii.
- ✓ Directiva 96/34/CE a Consiliului din 3 iunie 1996 privind acordul-cadru referitor la concediul pentru creșterea copilului, încheiat de UNICE, CEEP și CES.
- ✓ Directiva 92/85/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează.
- ✓ Directiva 79/7/EEC din 19 decembrie 1978 privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale.
- ✓ Directiva 75/117/EEC din 10 februarie 1975 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la aplicarea principiului egalității de remunerare între lucrătorii de sex masculin și cei de sex feminin.

²³ Legislație națională

- ✓ LEGEA nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, publicată în Monitorul Oficial nr.301/ 8 mai 2002
- ✓ ORDONANȚA DE GUVERN nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial nr. 431/ 2000.

dezastrelor naturale, schimbarea demografică, societatea informațională și tehnologiile inovative. Toate aceste elemente sunt operaționalizate în cadrul Anexei 10.7 la prezentul ghid și vor fi detaliate în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Respectarea obligațiilor legale în vigoare în domeniul temelor orizontale constituie criteriu de eligibilitate. Promovarea unor elemente ce depășesc minimul legal solicitat va fi punctat în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară.

5. Complementaritatea cu alte investiții realizate din alte axe prioritare ale POR, precum și alte surse de finanțare

În cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară se va detalia modalitatea de punctare a complementarității proiectului cu alte investiții realizate din alte axe prioritare/priorități de investiție/ operațiuni ale POR, precum și alte programe și/sau surse de finanțare.

TABEL 4: Complementaritățile punctate în cadrul procesului de evaluare și selecție

Axa prioritară	Prioritatea de investiții	Complementaritate relevantă
1. Promovarea transferului tehnologic	1.1 Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general.	POC și POCU, Horizon2020, Cosme
2. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	2.1 - Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatarea economică a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri	POC, POCU, PNDR, Cosme și Horizon 2020, programe gestionate de Ministerul Energiei, IMM și mediul de afaceri, și diferite scheme de finanțare inițiate de Ministerul Finanțelor Publice
	2.2 - Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor	- alte axe prioritare ale POR (în special cu OT 1, OT 8) - alte investiții realizate din alte surse de finanțare - cu alte programe operaționale (POC, POCU, PNDR, Cosme și Horizon 2020 sau surse bugetare naționale: programe gestionate de Ministerul Economiei, departamentul IMM-uri și diferite scheme de finanțare inițiate de Ministerul Finanțelor)
3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor	- POIM, POCU - alte surse de finanțare
	3.2 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor	- alte surse de finanțare - complementaritate a unor proiecte pentru măsurile de eficiență energetică din cadrul priorității de investiție 3.1. precum și cu alt proiect finanțat în cadrul 3.2
4. Sprijinirea dezvoltării urbane	4.1 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv	- alte surse de finanțare

durabile	promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor	
	4.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului	- alte surse de finanțare
	4.3 Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale	- alte investiții realizate din alte surse de finanțare (în special cu POCU, axe prioritare 3 și 4 (obiectivele specifice 4.1, 4.2, 4.4), pentru promovarea unei abordări integrate).
	4.4- Investițiile în educație, în formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare	- alte surse de finanțare (POCU, POC, PNDR etc.)
5. Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	5.1 Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural	PNDR POC - alte surse de finanțare
	5.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului	POIM POC - alte surse de finanțare
6. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională	6.1 - Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale;	- alte investiții realizate din alte surse de finanțare (POIM, PNDR, PNDL, alte investiții finanțate de la bugetul local/județean)
7. Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului	7.1 - Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice	PNDR POP POCU - alte surse de finanțare
8. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale	8.1 - Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale	Pentru infrastructura de sănătate ✓ alte surse de finanțare (în special cu cele aferente AP 4 din POCU, precum și cu PNDR, POCA etc.) - prioritizarea și acordarea de punctaj suplimentar a celor proiecte integrate care vizează, pe lângă măsurile din AP 8 a POR și măsuri complementare, finanțabile din AP 4 a POCU Pentru infrastructura socială ✓ alte surse de finanțare (în special cu cele aferente AP 4 din POCU, precum și cu PNDR, etc.)- prioritizarea și acordarea de punctaj suplimentar a celor proiecte integrate care vizează, pe lângă măsurile din această prioritate de investiție a POR și măsuri complementare, finanțabile din AP 4 a POCU; vor fi prioritizate (prin acordarea de puncte suplimentare) abordările integrate FEDR-FSE dezvoltate în comunități unde populația romă reprezintă mai mult de 10%;
9. Sprijinirea regenerării economice și sociale	9.1 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	- alte surse de finanțare (în special cu POCU pentru abordarea integrată, cu PNDR)

comunităților defavorizate din mediul urban		
10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	10.1 - Investițiile în educație și formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare	-POCU -PNDR -POC
11. Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară	11.1. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	PNDR

6. Capacitatea financiară și operațională a solicitantului

Aceste elemente vor fi detaliate în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte și vor fi diferențiate în funcție de categoria de beneficiar (public/privat)

7. Criterii de concentrare strategică a investițiilor

Criteriile de concentrare strategică a investițiilor sunt definite în cadrul Acordului de parteneriat 2014-2020. În acest sens, a se vedea informațiile cuprinse în tabelul următor.

TABEL 5: Criterii de concentrare a investițiilor în conformitate cu Acordul de Parteneriat 2014-2020

Axa prioritară	Criteriile de concentrare strategică
1. Promovarea transferului tehnologic	<ul style="list-style-type: none"> Se va acorda prioritate la finanțare proiectelor care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană finanțabilă prin axa prioritară 4 Dezvoltare urbană durabilă
2. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	<p>PI 2.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Se va acorda punctaj suplimentar incubatoarelor/acceleratoarelor de afaceri specializate la nivel regional, care oferă servicii specializate IMM-urilor care activează în domeniile competitive și/sau de specializare inteligentă. Se va acorda punctaj suplimentar IMM-urilor care propun un proiect în baza unei Strategii de Dezvoltare Locală selectate în cadrul OT 8 (AP 7). Se va acorda punctaj suplimentar în procesul de selecție pentru proiectele care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană (SIDU) finanțabilă în cadrul axei prioritare 4 POR - dezvoltare urbană, urmărindu-se stimularea dezvoltării de parteneriate strategice cu actorii relevanți la nivel local/ regional. <p>PI. 2.2</p> <ul style="list-style-type: none"> Se va acorda punctaj suplimentar IMM-urilor care propun un proiect în baza unei Strategii de Dezvoltare Locală selectate în cadrul OT 8 (AP 7). Se va acorda punctaj suplimentar în procesul de selecție pentru proiectele care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană (SIDU) finanțabilă în cadrul axei prioritare 4 POR - dezvoltare urbană.
3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	<p>PI 3.1</p> <ul style="list-style-type: none"> vor fi prioritizate la finanțare clădirile cu funcții sociale, cum ar fi spitalele, infrastructura educațională, Se va acorda prioritate la finanțare proiectelor care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană finanțabilă prin axa prioritară 4 Dezvoltare urbană durabilă Se va acorda prioritate clădirilor conectate la rețelele de termoficare centralizată. Se va acorda punctaj suplimentar în cazul promovării complementare

	<p>a unor proiecte pentru măsurile de mobilitate urbană din cadrul priorității de investiție 3.2. PI 3.2</p> <ul style="list-style-type: none"> Se va acorda prioritate la finanțare investițiilor destinate transportului public (A) și nemotorizat/nepoluant (B). Se va acorda o prioritate deosebită proiectelor care prevăd reabilitarea/modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai. Se va acorda punctaj suplimentar în cazul promovării complementare a unor proiecte pentru măsurile de eficiență energetică din cadrul priorității de investiție 3.1.
4. Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	<ul style="list-style-type: none"> vor fi eligibile pentru finanțare municipiile reședințe de județ cu excepția municipiului Tulcea și București în cadrul 4.1 se va acorda prioritate la finanțare investițiilor destinate transportului public (A) și nemotorizat/nepoluant (B). Se va acorda o prioritate deosebită proiectelor care prevăd reabilitarea/modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai. Pentru infrastructura de educație vor fi respectate criteriile de prioritizare din cadrul axei 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale
5. Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	<ul style="list-style-type: none"> Se va acorda prioritate la finanțare proiectelor care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană finanțabilă prin axa prioritară 4 Dezvoltare urbană durabilă Vor avea prioritate la finanțare acele obiective de patrimoniu localizate în teritorii conectate la creșterea economică, a căror restaurare va contribui în mod direct la creșterea competitivității arealului în care sunt localizate. Se va acorda prioritate la finanțare acelor orașe care înregistrează valori reduse în ceea ce privește suprafața spațiilor verzi
6. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională	<ul style="list-style-type: none"> lista proiectelor prioritizate de la nivel regional din Planurile pentru Dezvoltare Regională 2014 -2020
7. Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului	<ul style="list-style-type: none"> Proiectele sunt selectate în baza unor strategii de dezvoltare locală care au identificat turismul ca potențial de creștere se va acorda prioritate la finanțare acelor investiții localizate în stațiunile turistice balneare, climatice și balneo-climaterice
8. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale	<ul style="list-style-type: none"> Se va acorda prioritate la finanțare proiectelor care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană finanțabilă prin axa prioritară 4 Dezvoltare urbană durabilă
10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	<ul style="list-style-type: none"> Se va acorda prioritate la finanțare proiectelor care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană finanțabilă prin axa prioritară 4 Dezvoltare urbană durabilă Se va acorda prioritate la finanțare (apel de proiecte dedicat) instituțiilor de învățământ superior de stat localizate în cadrul municipiilor reședință de județ.

Pe lângă criteriile generale de mai sus, în funcție de specificul fiecărei priorități, poate interveni adăugarea/detalieră de criterii suplimentare de evaluare ce vor fi detaliate în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Detalierea baremurilor de punctare în cadrul fiecărui criteriu în parte este realizată în cadrul modelelor de grile de evaluare anexate la ghidurile specifice fiecărui apel de proiecte.

7 COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE

Formatul cererii de finanțare, ce va fi anexat la ghidurile specifice, cuprinde toate informațiile necesare pentru completarea corectă și completă a aplicației, indiferent de axa prioritară/prioritatea de investiții/operațiunea în cadrul căreia se dorește solicitarea finanțării.

În acest sens, cererea de finanțare detaliază informațiile generale privind solicitantul, scopul și obiectivele proiectului, încadrarea proiectului în obiectivul axei prioritare și a obiectivului tematic, activitățile proiectului și a cheltuielilor aferente și nu în ultimul rând, impactul asupra grupurilor țintă și sustenabilitatea proiectului.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de verificare, evaluare și selecție.

7.1 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie să fie tehnoredactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare completate de mână sau redactate în altă limbă. În cazul anexării unor documente emise în altă limbă se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată a acestora (de ex: SF, statut, act de înființare, etc).

Completarea cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni procesul de evaluare a acesteia.

7.2 Completarea și justificarea bugetului cererii de finanțare

Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere aplicarea standardelor de cost, acolo unde acestea există, precum și justificarea costurilor bugetate la nivelul prețului pieței, anexându-se documente justificative în acest sens.

De asemenea, se va lua în calcul contribuția proprie a solicitantului la realizarea proiectului, care reprezintă diferența dintre valoarea totală a proiectului și valoarea finanțării nerambursabile/rambursabile acordate.

Solicitanții trebuie să asigure o cofinanțare a proiectului la cheltuielile eligibile precum și contribuția la cheltuielile neeligibile ale acestuia. Mai multe informații legate de asigurarea cofinanțării proiectelor se vor regăsi în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte. În plus, solicitantul va suporta în totalitate cheltuielile neeligibile ale proiectului.

De exemplu, proiectele depuse în cadrul schemelor de ajutor de stat regional, pot obține **finanțare nerambursabilă** în limita intensităților maxime pentru ajutor de stat regional în funcție de categoria IMM. Pentru schemele de ajutor de minimis, **finanțarea nerambursabilă** maximă poate fi 200.000 euro, excepție pentru întreprinderile care efectuează transport rutier de mărfuri în contul terților sau contra cost care pot obține maxim 100.000 euro. La acestea se adaugă condițiile privind limita minimă și maximă a valorii totale a proiectului (suma cheltuielilor eligibile și neeligibile), dacă este cazul.

Pentru ajutorul de stat regional valoarea finanțării nerambursabile se determină ca procent din valoarea eligibilă a proiectului (suma cheltuielilor eligibile), care va fi acoperită din fonduri publice. Procentul aplicat reprezintă intensitatea ajutorului regional stabilită în funcție de locul de implementare a proiectului precum și de tipul solicitantului (respectiv încadrarea în categoria întreprinderilor mari, mijlocii sau mici). În cazul ajutorului de stat regional, finanțarea costurilor eligibile ale unei investiții este limitată la un procent maxim (i.e. intensitatea maximă a ajutorului). Intensitățile maxime ale ajutorului de stat de tip regional aplicabile în perioada 2014-2020 au fost aprobate prin HG 517/2014 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2014-2020 pentru investiții inițiale. A se vedea secțiunea privind ajutorul de stat.

Detalii cu privire la schemele de ajutor de stat/minimis aplicabile POR se vor regăsi în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Contribuția proprie a beneficiarului poate proveni din surse proprii, credite bancare negarantate/garantate de stat, aport al acționarilor, contribuția altor organisme ale statului sau alte surse private.

Dacă pe parcursul implementării proiectelor vor fi înregistrate economii, acestea vor putea fi utilizate în cadrul aceluiași proiect numai cu respectarea prevederilor contractuale. Noțiunea de economii este definită în cadrul contractelor de finanțare.

Pentru mai multe detalii a se vor consulta ghidurile specifice fiecărui apel de proiecte, precum și formatul standard al contractului de finanțare.

7.3 Echipa de implementare a proiectului

În cazul în care se recurge la serviciile unei firme de consultanță în gestionarea proiectului finanțat prin POR 2014-2020, în cadrul cererii de finanțare se vor include atribuțiile pe care aceasta le va avea în implementarea și monitorizarea proiectului, în relația cu beneficiarul, OI și AM. Achiziția serviciilor respective va respecta legislația în vigoare.

În cazul în care nu se recurge la serviciile unei firme de consultanță în gestionarea proiectului finanțat prin POR 2014-2020, în cadrul cererii de finanțare, se vor menționa posturile cu atribuții în gestionarea proiectului, precum și minimul de competență necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor. De asemenea, se vor menționa inclusiv posturile vacante cu atribuții în implementarea proiectului.

Se recomandă ca echipa de implementare a proiectului să fie formată din cel puțin 2 persoane cu atribuții legate de managementul tehnic și financiar al proiectului. Aceste persoane nu vor fi retribuite prin proiect, în cazul utilizării personalului propriu angajat.

Prin excepție, în cazul unor priorități de investiție, cheltuielile pentru serviciile de management al proiectului sunt eligibile într-un anumit procent ce va fi determinat în cadrul ghidurilor specifice. Cu toate acestea, atribuțiile membrilor echipei de implementare din partea solicitantului nu se pot suprapune cu atribuțiile realizate prin serviciile prestate de către firmele contractate pentru managementul proiectului.

7.4 Anexele la cererea de finanțare

În cadrul POR, în funcție de fiecare axă prioritară sau prioritate de investiție, tipurile de proiecte finanțate sunt diferite. Fiind vorba de proiecte complexe, acestea presupun activități de construire și/sau de dotări și/sau servicii.

Cererea de finanțare cuprinde atât anexe care sunt obligatorii, cât și anexe facultative/opționale (eg. documentele care atestă un anumit grad de maturitate al proiectului). Astfel, anexele obligatorii la

cererea de finanțare urmăresc asigurarea unor informații esențiale atât pentru implementarea proiectului, cât și pentru identificarea solicitantului.

De asemenea, unele anexe sunt solicitate obligatoriu la momentul depunerii cererii de finanțare, iar altele în etapa precontractuală. Acestea fac parte integrantă din cererea de finanțare.

 Un document obligatoriu solicitat la depunerea cererii de finanțare nu poate fi depus ulterior. Nedepunerea unui document obligatoriu la depunerea cererii de finanțare conduce la respingerea proiectului. De asemenea, a se vedea secțiunea 8.1 la prezentul ghid precum și prevederile ghidurilor specifice.

Atenție!
 În cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte se mai pot solicita anexe obligatorii suplimentare în funcție de specificul fiecărei axe prioritare/prioritate de investiție/operațiune în parte.

 În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare ca documente facultative/opționale, însă acest aspect nu presupune lipsa documentelor obligatorii solicitate.

Unele anexe la cererea de finanțare sunt copii ale unor documente care se regăsesc în original numai la sediul beneficiarului (e.g. documente referitoare la situațiile financiare ale solicitantului, documente cadastrale etc.) și la alte entități (ex. Hotărârile de Guvern, etc.). Copiile după aceste documente vor fi marcate cu mențiunea "conform cu originalul" înainte de a fi incluse în dosarul cererii de finanțare.

Pentru toate proiectele depuse în cadrul POR 2014-2020 sunt solicitate documente obligatorii privind solicitantul și proiectul. Momentele solicitării acestora sunt:

- ✓ depunerea cererii de finanțare
- ✓ etapa precontractuală.

 Pentru apelurile de proiecte cu depunerea prin MYSMIS modalitatea de depunere a documentelor anexate la cererea de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice.

7.4.1 Anexele obligatorii la depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare și anexele la acestea se vor transmite în conformitate cu prevederile secțiunii 5.3.1 la prezentul document, depinzând de modalitatea de lansare a apelului de proiecte. În cazul în care cererile de finanțare se vor transmite prin sistemul MYSMIS, toate documentele anexate la cererea de finanțare vor fi în copie conformă cu originalul, semnate de către reprezentantul legal/persoana împuternicită, încărcate în format pdf, cu excepția declarațiilor care se pot semna cu semnătură electronică.

Pentru cererile de finanțare depuse la sediul agențiilor pentru dezvoltare regională, anexele se vor depune în copie conformă cu originalul, cu excepția declarațiilor pe proprie răspundere ale solicitantului, care se vor depune în original. De asemenea, documentația tehnico-economică (SF/DALI/PT) se va depune în copie conformă cu originalul, scanată, în format pdf pe CD-ul aferent cererii de finanțare. De asemenea, vă rugăm să aveți în vedere explicațiile de mai jos, precum și prevederile ghidurilor specifice.

1) Documentele statutare ale solicitantului și partenerilor (dacă este cazul)

Aceste documente vor fi detaliate în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte în funcție de tipul de beneficiar.

Ele se referă de exemplu la actul de constituire, la certificatele de înregistrare, la certificatul constator ORC și la statutul în cazul beneficiarilor privați. Referitor la documentele statutare, acestea se vor anexa în copii conforme cu originalul a documentului statutar consolidat sau copii conforme cu originalul de pe documentele statutare inițiale cu toate modificările aferente.

În cazul unităților administrativ teritoriale se va anexa hotărârea judecătorească de constatare a rezultatelor alegerilor și de constituire a consiliului local, hotărârea judecătorească de validare a mandatului Primarului, hotărârea judecătorească de constatare a rezultatelor alegerilor și de constituire a consiliului județean, hotărârea tribunalului de validare a mandatului Președintelui Consiliului Județean, etc.

Pentru restul tipurilor de beneficiari (instituții, institute publice, unități de cult, furnizor de servicii sociale, asociații de dezvoltare intercomunitară, parteneriate, etc.) vă rugăm consultați ghidurile specifice apelurilor de proiecte.

De asemenea, se vor anexa și documentele statutare ale partenerilor în cazul în care proiectul se implementează în parteneriat.

2) Documente privind identificarea reprezentantului legal²⁴ al solicitantului și partenerilor (dacă este cazul)

Pentru reprezentantul legal al solicitantului se va anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare o copie după un document de identificare. Aceeași observație se aplică și partenerilor în cazul în care proiectul este implementat în parteneriat.

3) Acreditări (dacă este cazul)

În funcție de specificul fiecărei priorități de investiții se pot solicita diferite acreditări precum acreditarea ca centru de transfer tehnologic, ca furnizor de servicii sociale, etc. Pentru detalii vă rugăm să consultați ghidurile specifice apelurilor de proiecte.

4) Documente privind datele financiare ale solicitantului (acolo unde este cazul, în special pentru solicitanții privați) și ale partenerilor, dacă este cazul

În funcție de prioritatea de investiții, precum și de schemele de ajutor de stat aplicabile pot fi solicitate următoarele documente financiare: ultimul bilanț fiscal încheiat, cu toate anexele aferente:

- Bilanțul prescurtat (Formular 10)
- Contul de profit și pierdere (Formular 20)
- Datele informative (Formular 30)
- Situația activelor imobilizate (Formular 40)
- Documentele de mai sus se vor anexa inclusiv pentru fiecare întreprindere legată/parteneră, dacă este cazul, în conformitate cu cele menționate în Declarația privind încadrarea în categoria IMM.

5) Declarații pe proprie răspundere ale prezentantului legal²⁵ cu privire la eligibilitate, privind încadrarea în categoria IMM și calculul pentru întreprinderi partenere sau legate (acolo unde este cazul),

În acest sens, se va solicita completarea unor modele standard de declarații pe proprie răspundere ale reprezentantului legal, care se vor actualiza la momentul contractării.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta aceste documente.

²⁴ reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept

²⁵ idem

6) Declarație privind nedeductibilitatea TVA**7) Certificat de înregistrare în scopuri de TVA (dacă este cazul)****8) Declarația de angajament pentru sumele ce implică contribuția solicitantului, precum și a partenerilor în proiect, dacă este cazul**

În acest sens, se va solicita completarea unui model standard de declarație pe proprie răspundere a reprezentantului legal, care se va actualiza la momentul contractării.

9) Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea anumitor secțiuni din cererea de finanțare (dacă este cazul), conform legii.

Actul de împuternicire în cazul în care anumite secțiuni din Cererea de finanțare nu sunt semnate de reprezentantul legal al solicitantului, ci de o persoană împuternicită în acest sens.

Pentru declarațiile solicitate în nume personal ale reprezentantului legal, alte declarații în nume personal care angajează organizația în relația cu terții precum și pentru certificarea aplicației nu se acceptă însușirea și semnarea acestora de către o altă persoană împuternicită. Nerespectarea acestei prevederi va conduce la respingerea cererii de finanțare.

10) Acordul privind implementarea în parteneriat a proiectului

Pentru prioritățile de investiții unde sunt eligibile parteneriatele se va anexa în mod obligatoriu acordul privind implementarea proiectului în parteneriat, încheiată între actorii respectivi.

11) Documente privind proprietatea/concesiunea/administrarea/superficia (pentru proiectele ce implică realizarea de lucrări de construcție cu autorizație de construire)

Pentru proiectele ce presupun lucrări de construcție (cu autorizație de construire), solicitantul trebuie să anexeze documentele care atestă proprietatea/concesiunea/dreptul de administrare/dreptul de suprafață asupra infrastructurii (imobilului) pe care se propune a se realiza investiția. Respectiv documentele trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la localizarea/ poziționarea investiției.

Beneficiari publici/de drept public	Beneficiari privați/de drept privat
<p>1. Beneficiarii publici vor anexa unul din următoarele documente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare a unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum: • Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc; • Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțea judicială sau tranzacția; • Actele jurisdicționale 	<p>1. Beneficiarii privați vor anexa unul din următoarele documente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare a unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum: <ul style="list-style-type: none"> - Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc; - Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțea judicială sau tranzacția; - Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-

<p>declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judecată, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actele juridictionale, precum ordonanțele de adjudecare; <p>în copie sau Hotărârea care să demonstreze că solicitantul - administrația publică locală eligibilă este administratorul legal al imobilului proprietate publică asupra căruia se realizează investiția, în copie sau Hotărârea Guvernului publicată în Monitorul Oficial al României privind proprietatea publică asupra terenului și / sau infrastructurii, conform prevederilor Codului civil și ale Legii nr.213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare (extras din Monitorul Oficial al României, inclusiv anexele relevante) sau Alte documente legale (Legi, Ordonanțe, Hotărâri de Guvern, Ordine ale Miniștrilor, Hotărâri ale Consiliilor Locale sau Județene, etc.) pentru cazuri particulare, în copie sau alte acte de proprietate (dacă este cazul) sau ▪ Contract de concesiune (conform OUG 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică)/contract de suprafață care acoperă o perioadă corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției menționate în cadrul ghidului general și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.</p> <p>De asemenea, beneficiarii publici vor anexa și: 2.Documentele cadastrale și înregistrarea imobilelor în registre (extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea), în copie și în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile calendaristice înaintea depunerii proiectului). Aceste documente vor fi însoțite de un tabel centralizator asupra nr. cadastrale,</p>	<p>judecată, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actele juridictionale, precum ordonanțele de adjudecare; <p>în copie sau ▪ Contract de concesiune/contract de suprafață care acoperă o perioadă corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției menționate în cadrul ghidului general și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.</p> <p>De asemenea, beneficiarii privați vor anexa și: 2.Documente cadastrale și înregistrarea imobilelor în registre (extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea), în copie și în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile calendaristice înaintea depunerii proiectului).</p> <p>Aceste documente vor fi însoțite de un tabel centralizator asupra nr. cadastrale, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente - a se vedea modelul orientiv din Anexa 10.6 la prezentul ghid.. 3.Plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale.</p>
---	--

obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente - a se vedea modelul orientiv din Anexa 10.6 la prezentul ghid.

3. Plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale.

Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate cu condiția depunerii unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului respectiv cel mai târziu în termenul prevăzut de secțiunea 8.5 la prezentul ghid, în caz contrar proiectul va fi respins.

Nu se acceptă înscrierea provizorie a celorlalte drepturi reale/de creanță menționate în cadrul secțiunii 6.1 - Eligibilitatea solicitanților și partenerilor (dacă este cazul) punctele 4 și 5 din cadrul prezentului document.

12) Documente privind dreptul de proprietate/concesiune/administrare/superficie/uzufruct/ folosință cu titlu gratuit/de comodat/închiriere (pentru proiectele exclusiv de servicii/dotări și lucrări de construcție care nu necesită autorizație de construire)

Pentru proiectele de servicii și/sau dotări cu sau fără lucrări pentru care nu este necesară prezentarea autorizației de construire este necesară anexarea la cererea de finanțare a documentelor care atestă dreptul de proprietate/concesiune/administrare/superficie/uzufruct/folosință cu titlu gratuit/de comodat/închiriere.

Toate documentele anexate trebuie să dovedească dreptul solicitantului de a realiza și menține investiția pentru o perioadă de 5 ani de la finalizarea proiectului și respectiv pentru o perioadă de 3 ani de la finalizarea proiectului pentru IMM.

Documentele de mai sus vor fi însoțite de documente cadastrale care să ateste înscrierea în cartea funciară a respectivului drept.

13) Documentația tehnico - economică și/sau Planul de afaceri sau documentația de achiziție, inclusiv contractul de lucrări și actele adiționale la acestea, dacă este cazul

În funcție de tipul de investiție, precum și de stadiul lucrărilor aferente investițiilor pentru care se solicită finanțare, documentele ce se vor anexa la cererea de finanțare pot fi diferite:

- a) Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare

Pentru proiectele care propun realizarea de lucrări de construcție, la cererea de finanțare se va anexa documentația tehnico-economică, în conformitate cu HG 28/2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru proiecte de investiții și lucrări de intervenții și respectiv HG 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare. În plus, pot exista priorități de investiție pentru care pe lângă documentația tehnico-economică se solicită inclusiv planul de afaceri.

Pentru apelurile de proiecte cu depunere la sediul agențiilor pentru dezvoltare regională, documentația tehnico-economică se depune doar în format electronic, pdf, scanată.

Planșele sunt depuse fie, în format electronic, scanate, în format pdf, semnate de reprezentantul legal al solicitantului/persoana împuternicită ca fiind "conforme cu originalul", conținând un cartuș semnat conform prevederilor legale, fie sunt depuse în format electronic, fișiere tip pdf, însoțite de declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite și viza proiectantului cu privire la conformitatea acestora cu formatul original (semnată și depusă în original), respectiv planșele sunt în formatul în care au fost elaborate dar sunt convertite în fișiere de tip PDF.

Documentația tehnică/tehnico-economică se poate depune inclusiv în format electronic, scanată, fișiere tip pdf, sub semnătură electronică extinsă a reprezentantului legal al solicitantului sau a persoanei împuternicite a acestuia pentru asumarea conformității cu originalul a acesteia. În această situație, planșele aferente documentației tehnico-economice se pot depune doar în format electronic, scanat, fișiere tip pdf, sub semnatura electronică extinsă a reprezentantului legal al solicitantului sau a persoanei împuternicite a acestuia ca fiind "conforme cu originalul", conținând un cartuș semnat conform prevederilor legale.

Numerotarea și opisarea documentației tehnico-economică se va realiza în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice.

Pentru finanțarea proiectelor de investiții în infrastructură în cadrul POR 2014-2020 este suficientă depunerea studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenție. În situația în care proiectul tehnic a fost finalizat și recepționat, acesta va fi anexat la cererea de finanțare, însoțit de devizul general actualizat, conform prevederilor legale, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia.

Fiind vorba de un context competițional al proiectelor, pentru dovedirea maturității pregătirii proiectului, se pot anexa inclusiv alte documente care să ateste un grad înaintat de pregătire a proiectului (autorizația de construire, anunțul privind lansarea procedurii în SEAP, contractul de lucrări atribuit după 01.01.2014.)

- b) Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare

Pentru aceste proiecte la cererea de finanțare se va anexa contractul de lucrări încheiat, inclusiv cu toate actele adiționale încheiate la acesta.

De asemenea, se vor mai anexa în mod obligatoriu:

- Raportul privind stadiul fizic al investiției
- Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor, precum și documentele cadastrale privind intabularea parțială a acestora.
- Autorizația de construire

Aceste proiecte vor obține punctaj maxim în ceea ce privește maturitatea proiectului.

Vă rugăm să consultați prevederile ghidurilor specifice cu privire la obligativitatea anexării documentației de atribuire a achiziției.

- c) În cazul în care proiectele prevăd doar achiziția de servicii și/sau dotări se va anexa la cererea de finanțare planul de afaceri.

De asemenea, indiferent de situațiile descrise mai sus, în funcție de specificul fiecărei priorități de investiții se mai pot solicita documente ca: Planul de marketing, expertiza tehnică a clădirii; raportul de audit energetic, etc. În acest sens, se vor consulta ghidurile specifice apelurilor de proiecte pentru mai multe detalii.

14) Certificatul de urbanism /Autorizația de construire(acolo unde este cazul)

Este obligatorie anexarea la cererea de finanțare a certificatului de urbanism pentru proiectele care prevăd lucrări de construcție. Cu toate acestea, pentru a demonstra un grad mai avansat de maturitate al proiectului se poate anexa inclusiv autorizația de construire.

Certificatul de urbanism anexat la dosarul cererii de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru proiectul aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare, în caz contrar cererea de finanțare va fi respinsă ca neconformă administrativ. Singura excepție permisă cu privire la termenul de valabilitate a certificatului de urbanism la data depunerii cererii de finanțare este anexarea inclusiv a autorizației de construire eliberate în vederea realizării investiției aferente proiectului în termen de valabilitate.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată este obligatorie anexarea inclusiv a autorizației de construire.

15) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu completările și modificările ulterioare

- a) Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare

În conformitate cu HG nr. 445/2009, cu modificările și completările ulterioare privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, procedura de evaluare a impactului asupra mediului se realizează în etape, după cum urmează:

- a) etapa de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului;
b) etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului privind impactul asupra mediului;
c) etapa de analiză a calității raportului privind impactul asupra mediului.

La cererea de finanțare se anexează documentul emis în urma parcurgerii etapei de la litera a) mai sus menționată sau clasarea notificării

- b) Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, și care nu au fost încheiate în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare se va anexa doar decizia finală emisă de autoritatea competentă privind evaluarea impactului asupra mediului.

16) Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici (dacă este cazul)

Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici semnată de către persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia. Pentru unitățile administrativ-teritoriale, organisme, autorități și instituții publice se vor anexa hotărârile organelor de conducere: consiliul local, consiliul județean, etc.

Această hotărâre va avea anexat descrierea investiției din Studiul de fezabilitate / DALI, întocmită conform legislației în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții. În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată (DALI actualizat/SF actualizat), hotărârea anterior menționată va fi anexată pentru documentația actualizată (iar dacă se menționează doar modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și documentul inițial care a fost modificat).

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează inclusiv proiectul tehnic (PT), hotărârea anterior menționată va fi prezentată în versiunea actualizată pentru faza PT sau cu modificările și completările intervenite la faza PT.

În cazul în care proiectul de investiții publice se încadrează în prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, la art. 42, cu modificările și completările ulterioare, pentru care este necesară aprobarea acestora prin Hotărâre de Guvern, se va anexa acest document actualizat, dacă este cazul.

În cazul în care proiectul de investiții publice se încadrează în prevederile art. 44 alin. (1) din Legea 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, este necesară aprobarea acestora prin hotărârea organelor deliberative, anexându-se respectivul document.

17) Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu legislația în vigoare (dacă este cazul) - a se vedea structura devizului general din cadrul HG 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții și respectiv HG 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Devizul general se va anexa o singură dată la cererea de finanțare. În cazul în care acesta este parte la SF/DALI va rămâne doar în cadrul respectivelor documente, făcându-se mențiunea respectivă în cadrul opisului cererii de finanțare.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează inclusiv proiectul tehnic (PT), devizul va fi actualizat cu acesta din urmă, iar bugetul cererii de finanțare va fi corelat în acest sens.

În cazul în care, în cadrul proiectului, există atât lucrări eligibile, cât și lucrări neeligibile, acestea se vor detalia separat în cadrul bugetului pe baza devizului general. În plus, se va anexa la cererea de finanțare un o detaliere pe cele două tipuri de cheltuieli, corelată cu devizul general. Pentru detalii vă rugăm să aveți în vedere modelul privind lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile anexată la cererea de finanțare.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de un buget detaliat al lucrărilor executate și plătite, al lucrărilor executate și neplătite și respectiv al lucrărilor ce urmează a mai fi executate.

18) Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile (dacă este cazul)

Se vor anexa liste separate pentru echipamente și/sau lucrări și/sau servicii, evidențiindu-se cele două tipuri de cheltuieli (eligibile/neeligibile), iar informațiile vor fi corelate cu bugetul proiectului, cu precizarea caracteristicilor tehnice minime.

19) Raportul expertului ANEVAR privind valoarea terenului achiziționat, dacă este cazul, în copie conformă cu originalul

În cazul în care prin proiect sunt incluse la secțiunea de cheltuieli eligibile costuri legate de achiziționarea terenului necesar implementării proiectului, la cererea de finanțare se va atașa și raportul expertului ANEVAR privind valoarea terenului achiziționat (conform HG 353/2012 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România precum și Ordonanța nr 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor).

20) Alte documente solicitate prin ghidurile specifice apelurilor de proiecte

În funcție de specificul priorităților de investiții, cu titlu de exemplu, pot fi solicitate prin ghidurile specifice următoarele documente:

Tabel 6 - Anexe specifice la cererea de finanțare ce pot fi solicitate prin ghidurile specifice apelurilor de proiecte

Axa prioritară	Prioritatea de investiții	Anexe obligatorii la depunerea cererii de finanțare
1. Promovarea transferului tehnologic	1.1 Promovarea investițiilor de afaceri în inovare și cercetare, dezvoltarea legăturilor și a sinergiilor între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și de educație, în special dezvoltarea produselor și serviciilor, transfer tehnologic, inovare socială, networking, clustere.	- Documentul care să ateste acreditarea provizorie sau finală în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 406/2003
2. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii		
3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	3.1 - Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile în infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor	- pentru clădiri rezidențiale - Cartea tehnică a clădirii, pentru fiecare proiect (în lipsa cărții tehnice a clădirii sau a unui extras al acesteia, se poate prezenta fișa tehnică a acesteia sau orice alt document suport din care să rezulte faptul că respectiva clădire a fost construită în baza unui proiect tehnic elaborat în perioada 1950-1990); - După caz, contractul/ele de performanță energetică încheiat/e de UAT/uri cu un ESCO (furnizor de servicii energetice), însoțit/e dacă este cazul de actele adiționale prin care a/u fost modificate sau completate; - Hotărârea/ile Adunării Generale a Asociației/ilor de Proprietari, pentru fiecare proiect - Expertiza tehnică a clădirii; - Raportul de audit energetic.
	3.2 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor	- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă ; - Contractul de servicii publice (pentru solicitanții care intenționează să achiziționeze/modernizeze material rulant electric/vehicule ecologice și investiții similare); - Memoriu Justificativ, în cazul în care se achiziționează/modernizează mijloace de transport;
4. Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	4.1 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor	- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă; - Contractul de servicii publice (pentru solicitanții care intenționează să achiziționeze/modernizeze material rulant electric/vehicule ecologice și investiții similare); - Memoriu Justificativ, în cazul în care se achiziționează/modernizează mijloace de transport;
	4.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale	Planul de reutilizare

	dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului	
	4.3 Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale	Plan de reutilizare
	4.4- Investițiile în educație, în formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare	Avizul Ministerului Educației și Acreditare Universitate
5. Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	5.1 Conservarea, protecția, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural	Plan de marketing
	5.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului	Planul de reutilizare
6. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională	6.1 Stimularea mobilității regionale prin conectarea infrastructurilor rutiere regionale la infrastructura TEN-T	Studiu de trafic, date statistice privind populația deservită Hotărârea CDR (CJ If) privind prioritizarea
7. Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului	7.1 Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice	Planul de marketing
8. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale	8.1 Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale	Certificat de Acreditare Furnizori Servicii Sociale , însoțit de licențele de funcționare aferente serviciilor sociale ce vor fi furnizate în imobilul obiect al proiectului. /Structura organizatorică a unității sanitare și Avizul Ministerului Sănătății
9. Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban	9.1 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	Grupuri de acțiune locală - constituite între reprezentanți ai autorității publice locale, ai instituțiilor, ai mediului de afaceri local, ai societății civile, ai zonei urbane marginalizate selectate pentru intervenție.
10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	10.1 Investițiile în educație și formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare	Avizul Ministerului Educației și Avizul pentru Acreditarea Universității

7.4.2 Anexele obligatorii la momentul contractării cererii de finanțare

1) **Modificări la actele constitutive/statut ale solicitantului și/sau partenerilor (dacă este cazul)**

În cazul în care există modificări la documentele statutare anexate la cererea de finanțare acestea se vor anexa la documentația de contractare, sau se vor transmite documentele statutare consolidate. De asemenea, acolo unde este cazul se transmite extrasul ORC actualizat la momentul contractării. Documentele se depun în copie conformă cu originalul.

2) **Ultimele situații financiare încheiate (dacă este cazul) ale solicitantului și partenerilor (dacă este cazul)**

În cazul în care pe parcursul procesului de evaluare și selecție intervine încheierea unui an fiscal și termenul limită de depunere a situațiilor financiare a anului respectiv, se vor anexa ultimele situații financiare încheiate.

De asemenea, la etapa de contractare se pot solicita documente suplimentare legate de verificarea încadrării în categoria IMM ca de exemplu bilanțurile firmelor partenere și/sau legate, precum și situațiile financiare ale solicitantului pe ultimii 1-3 ani fiscali încheiați, după caz. Detalii cu privire la aceste aspecte se vor realiza în cadrul ghidurilor specifice apelului de proiecte.

Documentele se depun în copie conformă cu originalul.

3) **Modificări asupra declarațiilor pe proprie răspundere anexate la depunerea cererii de finanțare, modificări asupra acordului de parteneriat, asupra declarației de angajament, precum și asupra mandatului special (dacă este cazul)**

La etapa de contractare se pot solicita documente suplimentare legate de verificarea încadrării în categoria IMM ca de exemplu bilanțurile firmelor partenere și/sau legate, precum și situațiile financiare ale solicitantului pe ultimii 3 ani fiscali încheiați, după caz, inclusiv a firmelor partenere și/sau legate relevante pentru reverificarea încadrării în categoria IMM.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta aceste documente.

Acordul de parteneriat va respecta ultima formă a bugetului proiectului.

4) **Certificat de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat**

Extrasul de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

Documentul se depune în original.

5) **Certificatul de cazier fiscal al solicitantului**

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

Documentul se depune în original.

- 6) Declarația reprezentantului legal prin care se certifică faptul că pe parcursul procesului de evaluare și selecție au fost/nu au fost înregistrate modificări asupra unora sau a tuturor documentelor depuse la cererea de finanțare (acolo unde este cazul)**

Documentul se depune în original în etapa precontractuală și nu va face parte din contractul de finanțare.

- 7) Actualizări asupra documentelor privind dreptul de proprietate/concesiune/administrare/folosință/de uz/ de uzufruct/ de suprafață/comodat/inchiriere - extras de carte funciară actualizat, acte adiționale la contractele de concesiune/uz/uzufruct/suprafață, etc.**

În cazul în care sunt modificări asupra documentelor privind dreptul de proprietate/concesiune/administrare/folosință/de uz/ de uzufruct/ de suprafață/comodat/inchiriere ce pot afecta eligibilitatea și implementarea proiectului, acestea se vor anexa la documentația de contractare. Aceste documente pot fi acte adiționale la contractele de concesiune/uz/uzufruct/suprafață, etc.

De asemenea, se vor solicita extrase de carte funciară actualizate și în termen de valabilitate (emise cu maxim 30 de zile calendaristice înaintea depunerii documentelor la sediul ADR) pentru dovedirea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate la momentul contractării.

Este obligatorie îndeplinirea condiției privind înscrierea definitivă a dreptului de proprietate și depunerea extraselor de carte funciară aferente cel mai târziu în termenul prevăzut de secțiunea 8.5 Etapa precontractuală la prezentul ghid.

Nu se acceptă modificarea locului/amplasamentului de implementare a activităților proiectelor care implică realizarea de lucrări de construcție cu autorizație de construire.

Documentele se depun în copie conformă cu originalul.

- 8) Hotărârea de aprobare a proiectului în conformitate cu ultima formă a bugetului rezultat în urma etapei de evaluare și selecție**

În conformitate cu declarația de angajament, precum și cu ultima formă a bugetului se va transmite hotărârea de aprobare a proiectului. Pentru unitățile administrativ-teritoriale, organisme, autorități și instituții publice se vor anexa hotărârile organelor de conducere: consiliul local, consiliul județean, etc.

Pentru beneficiarii de drept privat, hotărârea/documentul de aprobare a bugetului proiectului va trebui depusă la ORC, în conformitate cu prevederile legale, făcând dovada în acest sens.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu au fost încheiate în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare, hotărârea de aprobare a bugetului proiectului va cuprinde inclusiv identificarea și asumarea suportării din bugetul propriu al corecțiilor ce pot fi identificate în procedura de verificare a achiziției.

Documentele se depun în copie conformă cu originalul.

9) Formularul bugetar "Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene" (cod 23), prevăzut de Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic, în conformitate cu prevederile art. 2 din H.G.93/2016 (pentru entitățile de drept public)

10) Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare. Proiect propus la finanțare/finanțat din fonduri europene în conformitate cu HG.93/2016 (pentru entitățile de drept public)

11) Alte documente actualizate (dacă este cazul)

Nu a fost inclus în lista documentelor de mai sus extrasul ORC. În cazul existenței unui acord/ sistem între MDRAPFE și instituțiile emitente, acestea vor fi solicitate de către AMPOR. În cazul în care nu va exista această facilitate, documentul anterior menționat se va solicita în etapa precontractuală. De asemenea, se pot solicita în etapa precontractuală informații legate de planul de situație a imobilelor propuse a fi realizate în cadrul proiectului, cu condiția informării prealabile a solicitantului cel mai târziu odată cu transmiterea adresei de demarare a etapei precontractuale în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

La cele de mai sus, atât la momentul depunerii cererii de finanțare, cât și la momentul contractării, se adaugă și alte documentele solicitate prin ghidurile specifice apelurilor de proiecte.

În cazul în care solicitantul nu transmite documentele enumerate în cadrul prezentei secțiuni cel mai târziu în termenele prevăzute de secțiunea 8.5 la prezentul ghid, proiectul fiind respins.

7.5 Semnarea cererii de finanțare și a documentelor anexate

Reprezentantul legal va semna personal, sau printr-o persoană împuternicită special în acest sens, pe fiecare pagină în parte, următoarele documente:

- ✓ cererea de finanțare, cu excepția certificării aplicației
- ✓ bugetul cererii de finanțare, devizul general și/sau detalierea acestuia pentru cheltuieli eligibile/neeligibile
- ✓ lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli (eligibile/ neeligibile)

Documentele prezentate în copie vor purta mențiunea conformității cu originalul, aplicată pe fiecare pagină în parte, precum și semnătura reprezentantului legal/persoanei împuternicite special.

Atenție!

Pentru declarațiile solicitate în nume personal ale reprezentantului legal, precum și pentru certificarea aplicației nu se acceptă însușirea și semnarea acestora de către o altă persoană împuternicită. Nerespectarea acestei prevederi va conduce la respingerea cererii de finanțare.

În cazul în care cererile de finanțare se vor transmite online, prin aplicația MySMIS, semnătura electronică a reprezentantului legal, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, este obligatorie pentru transmiterea cererii de finanțare și semnarea certificării aplicației și declarațiile date pe proprie răspundere.

7.6 Numerotarea cererii de finanțare și a documentelor anexate

Dosarul original al cererii de finanțare, în cazul în care nu se utilizează aplicația MySMIS, se îndosariază, paginează și opisează, cu toate paginile numerotate în ordine crescătoare, în partea de jos a fiecărui document. Numerotarea în ordine crescătoare cuprinde toate paginile din dosarul complet, inclusiv opisul, cererea de finanțare și documentele anexate. (inclusiv documentația tehnico-economică scanată pe CD). În plus, pentru cererile de finanțare cu mai multe componente, conform ghidurilor specifice, numerotarea documentelor aferente fiecărei componente se poate realiza separat pentru fiecare componentă în parte, dacă se specifică acest lucru în mod expres.

Pentru beneficiarii de drept public, cererea de finanțare, inclusiv anexele acesteia, va fi șampilată cu ștampila instituției pe fiecare pagină în parte. Pentru beneficiarii de drept privat nu este obligatorie ștampilarea cererii de finanțare pe fiecare pagină, ci mențiunea olografică și semnătura reprezentantului legal/persoanei împuternicite special: "certific pentru neschimbare". De asemenea, beneficiarii de drept privat pot opta pentru semnarea și ștampilarea cererii de finanțare și a anexelor acesteia similar cu beneficiarii de drept public. Semnarea cererii de finanțare și a anexelor trebuie să urmeze una din cele două variante anterior menționate.

Pentru cererile de finanțare transmise prin aplicația MYSMIS numerotarea cererii de finanțare nu este necesară, fiind vorba de informație structurată inclusă direct în cadrul sistemului electronic. Cu toate acestea certificarea aplicației va conține lista de documente anexate.

8 VERIFICAREA, EVALUAREA, SELECȚIA ȘI CONTRACTAREA PROIECTELOR

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem competitiv de verificare, evaluare și selecție în urma căruia vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și care în urma evaluării tehnice și financiare se încadrează în alocarea apelului respectiv de proiecte. Etapele sistemului de evaluare, selecție și contractare sunt:

8.1 Conformitate administrativă și eligibilitate. Aspecte generale - criterii, proces, clarificări

După depunerea cererii de finanțare, reprezentanții Organismului Intermediar (OI) la sediul căruia a fost depusă cererea de finanțare, vor analiza și verifica respectarea tuturor criteriilor de conformitate administrativă și eligibilitate menționate în prezentul ghid, **secțiunea 6**.

Astfel, verificarea conformității administrative și eligibilității va urmări, în principal, existența și forma cererii de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate anterior menționate.

Vă rugăm consultați grilele de verificare a conformității administrative și eligibilității din cadrul ghidurilor specifice fiecărui apel de proiecte.

Numai cererile de finanțare conforme din punct de vedere administrativ (care îndeplinesc toate criteriile din grila de verificare a conformității administrative) și eligibile în conformitate cu criteriile anterior menționate, sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare tehnică și financiară.

Organismul intermediar/AMPOR după caz, poate solicita o singură clarificare privind criteriile de conformitate administrativă și eligibilitate, cu termen limită de răspuns de 3 zile lucrătoare.

Nu se acceptă depunerea de documente suplimentare cu excepția cazului în care au fost depuse parțial sau clarifică necorelările de informații din cererea de finanțare și/sau anexele acesteia. Termenul de 3 zile lucrătoare pentru răspunsul la solicitarea de clarificări nu poate fi prelungit. Prin excepție de la termenul anterior menționat, pentru apelurile de proiecte unde se depun cereri de finanțare cu mai multe componente termenul pentru transmiterea răspunsului la solicitarea de clarificări este de 5 zile lucrătoare și nu poate fi prelungit.

Clarificările se vor depune urmând modalitatea de depunere a cererii de finanțare, la momentul lansării apelului de proiecte.

Nerăspunderea în termen la solicitarea de clarificări poate conduce la respingerea cererii de finanțare

Pentru apelurile de proiecte lansate on-line, în cadrul ghidurilor specifice se va menționa despre posibilitatea solicitării de clarificări, precum și despre modalitatea de transmitere a acestora.

Pentru apelurile competitive, proiectele respinse în cadrul etapei de verificare a conformității administrative și eligibilității pot fi redepuse în cadrul apelului de proiecte în care au fost depuse inițial, cu condiția respectării termenului limită sau condițiile de închidere a apelului în conformitate cu ghidurile specifice. Nu pot fi redepuse proiectele după ce au fost respinse în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară.

Pentru apelurile necompetitive proiectele respinse fie în cadrul etapei de verificare a conformității administrative și eligibilității, fie în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară pot fi redepuse în cadrul apelului de proiecte în care au fost depuse inițial, cu condiția respectării termenului limită sau condițiile de închidere a apelului în conformitate cu ghidurile specifice.

Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

8.2 Evaluarea tehnică și financiară. Aspecte generale - criterii, procesul general, clarificări, vizita la fața locului

8.2.1 Evaluarea și selecția proiectelor

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile prezentului ghid, precum și prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei priorități de investiții/axe prioritare/operațiuni și/sau ghidurilor specifice apelurilor naționale. În cadrul acestor documente sunt detaliate criteriile generale și specifice de verificare, evaluare și selecție.

Procesul de evaluare și selecție cuprinde mai multe sub-etape derulate după momentul depunerii cererii de finanțare la Agențiile pentru Dezvoltare Regională sau alte organisme/instituții, dacă este cazul.

Evaluarea și selecția proiectelor se realizează la nivelul OI din cadrul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională, în baza unui sistem competitiv. Evaluarea tehnică și financiară este realizată de o echipă de experți evaluatori independenți²⁶, având la bază documentația tehnico-economică anexată la cererea de finanțare (SF/DALI și/sau PT).

²⁶ Experții evaluatori sunt contractați de către Autoritatea de management/OI, după caz, în scopul realizării evaluării tehnice și financiare a proiectelor și își asumă răspunderea în ceea ce privește rezultatul evaluării. Contractarea experților evaluatori independenți de către OI se va realiza numai în baza unei instrucțiuni emise de AMPOR în acest sens.

Evaluarea tehnică și financiară va permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor axei prioritare/priorității de investiție/operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității și durabilității proiectului, etc.

În urma verificării documentațiilor de contractare și respectiv procesul de evaluare și selecție AMPOR va lua decizia finală asupra contractării proiectelor prioritizate, cu condiția ca acestea să respecte toate criteriile de eligibilitate la momentul contractării.

Grila de evaluare tehnică și financiară a proiectului pentru fiecare apel de proiecte este prezentată în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de Organismul intermediar) pot solicita o singură clarificare privind cererea de finanțare în cadrul apelurilor de proiecte în care se aplică exclusiv principiul competițional, cu depunerea corespunzătoare la criteriile privind coerența documentației tehnico-economică. Termenul de răspuns la această clarificare este de maxim 5 zile lucrătoare de la data transmiterii acesteia de către OI și nu poate fi prelungit. Prin excepție de la termenul anterior menționat, pentru apelurile de proiecte unde se depun cereri de finanțare cu mai multe componente termenul pentru transmiterea răspunsului la solicitarea de clarificări este de 10 zile lucrătoare și nu poate fi prelungit.

Cererea de finanțare se va evalua luând în considerare răspunsurile la solicitările de clarificări, inclusiv din etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității cu condiția depunerii corespunzătoare a criteriului privind coerența documentației tehnico-economice și/sau altor criterii, conform grilelor anexate la ghidurile specifice. În acest sens, se vor aplica instrucțiunile/prevederile procedurale specifice raportat la fiecare apel în parte. Clarificările se vor depune urmând modalitatea de depunere a cererii de finanțare, la momentul lansării apelului de proiecte.

Nerăspunderea completă și în termen la solicitarea de clarificări poate conduce la respingerea cererii de finanțare în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice.

Etapa de evaluare tehnică și financiară se poate încheia cu recomandări de corelări/observații, dacă este cazul, cu condiția ca solicitantul să fie informat în acest sens, iar elementele respective să fie soluționate în cadrul etapelor următoare ale procesului, însă nu mai târziu de expirarea termenului limită de 30 de zile calendaristice aferente etapei precontractuale în conformitate cu prevederile secțiunii 8.5 Etapa precontractuală, în caz contrar proiectul fiind respins. A se vedea excepțiile de la termenul anterior menționat detaliate în cadrul secțiunii 8.5 Etapa precontractuală la prezentul ghid. În plus, pentru detalii se vor avea în vedere prevederile grilelor de evaluare tehnică și financiară anexate la ghidurile specifice. Pentru apelurile de proiecte lansate on-line, în cadrul ghidurilor specifice se va menționa despre posibilitatea solicitării de clarificări, precum și despre modalitatea de transmitere a acestora.

În cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară, se va efectua o vizită la locul de implementare a obiectivului investiției. Vizita la fața locului va fi realizată de către comisia de evaluare formată din experți independenți și reprezentanții OI și va avea drept scop stabilirea concordanței între situația din documentele analizate și cea din teren. Vizita la fața locului va fi stabilită de comun acord cu solicitantul finanțării nerambursabile și va dura 1- 3 zile lucrătoare. Impactul asupra situației constatate în teren va fi reflectat în grila de evaluare tehnică și financiară.

Vizita la fața locului se va realiza pentru toate proiectele admise în etapa de evaluare tehnică și financiară.

Cu toate acestea, pentru apelurile de proiecte pentru care se aplică scheme de minimis, precum și pentru apelurile de proiecte pentru care se primesc un număr ridicat de proiecte raportat la alocarea financiară a apelului, AMPOR poate emite instrucțiuni privind efectuarea vizitei la fața locului doar pentru proiectele care depășesc un anumit prag de calitate.

Vizita propusă va avea loc într-un termen de maxim 15 zile lucrătoare de la notificarea OI către beneficiar, în caz contrar proiectul fiind respins din cadrul procesului de evaluare și selecție. Prin excepție de la termenele anterior menționate, pentru apelurile de proiecte unde se depun cereri de finanțare cu mai multe componente, termenul maxim de realizare a vizitei la fața locului nu poate depăși 20 de zile lucrătoare de la notificarea OI, proiectul fiind respins din cadrul procesului de evaluare și selecție. În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului nu poate participa la vizita la fața locului, acesta poate delega/mandata o altă persoană din cadrul instituției pentru a participa la vizita la fața locului.

În urma efectuării vizitei la fața locului evaluatorii vor putea finaliza punctajul acordat pentru criteriile ce țin de coerența documentației tehnico-economice menționând neconcordanțele din cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren, cu justificarea și dovezile aferente.

Proiectul trebuie să obțină un minim de puncte, pentru garantarea unui anumit grad de pregătire, urmând ulterior să fie prioritizat în funcție de punctajul obținut și de fondurile disponibile. Ordinea finanțării proiectelor este ordinea punctajelor obținute în urma evaluării tehnice și financiare, cu condiția respectării criteriilor de eligibilitate și conformității procesului de evaluare.

În urma finalizării evaluării OI/AMPOR (în funcție de caz) va notifica solicitanții asupra cererilor de finanțare respinse, oferindu-se potențialilor solicitanți posibilitatea depunerii de contestații, în conformitate cu cele menționate la **secțiunea 8.4 la prezentul ghid**.

De asemenea, în cazul proiectelor care au obținut punctajul minim, însă nu intră în alocarea financiară a apelului de proiecte, OI/AMPOR (în funcție de caz) va notifica solicitanții asupra situației proiectului

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor depuse pentru implementarea complementară prin POR 2014-2020 a unor strategii și instrumente de dezvoltare teritoriale (SUERD, ITI, CLLD și dezvoltare urbană) comportă anumite elemente specifice.

Pentru a asigura un standard ridicat al modului de derulare a procesului de evaluare și selecție a proiectelor, atât contractele de achiziție a serviciilor de evaluare tehnică și financiară (evaluatori independenți), cât și acordurile de delegare a atribuțiilor către organismele intermediare POR (ADR-uri), vor cuprinde prevederi adecvate referitoare la responsabilitatea contractuală și instituțională a entităților implicate în realizarea etapelor procedurale specifice, precum și clauze corespunzătoare de penalizare în caz de realizare defectuoasă a activităților ce le revin (e.g. verificarea conformității administrative și a eligibilității cererilor de finanțare, evaluarea tehnică și financiară a proiectelor).

8.2.1.1 Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul SUERD

Proiectele depuse în cadrul apelului național SUERD trebuie să se conformeze criteriilor de evaluare și selecție specifice axei prioritare în cadrul căreia se realizează investiția, la care se adaugă unele criterii suplimentare legate de relevanța proiectului în cadrul SUERD.

Criteriile specifice vor fi detaliate în cadrul ghidului apelului național pentru SUERD care se va adresa doar unor anumite categorii de beneficiari și care se va limita la fondurile alocate pentru implementarea SUERD.

Relevante pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul SUERD sunt: ghidul general, ghidurile specifice axelor prioritare 3, 5, 6 și 7 precum și ghidul apelului național de proiecte pentru SUERD.

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor pentru implementarea SUERD trebuie să asigure competiția între proiectele depuse la nivelul celor 12 județe riverane. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor cuprinde atât verificarea conformității administrative și eligibilității (la nivelul OI din cadrul ADR), cât și evaluarea tehnică și financiară realizată de o comisie națională formată din evaluatori independenți cu competențe specifice.

8.2.1.2 Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul ITI Delta Dunării

Proiectele depuse în cadrul ITI trebuie să respecte criteriile de selecție de la nivelul fiecărei axe prioritare în cadrul căreia se încadrează investiția propusă, precum și criteriile specifice de conformare și de contribuție la Strategia Dezvoltării Durabile a Deltei Dunării.

În procesul de evaluare și selecție pentru proiectele depuse în cadrul ITI Ministerul Fondurilor Europene (MFE), asigură secretariatul permanent - punct unic de contact cu structura coordonatoare ITI Delta Dunării. La nivelul MFE se va stabili un comitet de coordonare ITI cu participarea reprezentanților tuturor autorităților de management care vor finanța proiectele din cadrul ITI.

În cadrul ITI Delta Dunării, pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse de către autoritățile publice locale se optează pentru un sistem non-competitiv, procesul având la bază principiul parcugerii etapelor în ordinea depunerii proiectelor, coroborat cu atingerea unui anumit prag minim acceptabil în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară. În ceea ce privește, evaluarea și selecția proiectelor depuse de către beneficiarii privați se va stabili un sistem competitiv al proiectelor.

Relevante pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul ITI Delta Dunării sunt: ghidul general și ghidurile specifice apelurilor aferente axelor prioritare 2, 3, 5-8 și axa prioritară 10.

8.2.1.3 Evaluarea și selecția proiectelor pentru componenta de dezvoltare urbană durabilă

Selecția proiectelor pentru finanțare depuse în cadrul componentei de dezvoltare urbană se va realiza în două sub-etape:

A. Evaluarea și selecția strategiilor integrate de dezvoltare urbană

Această sub-etapă este anterioară procesului de evaluare și selecție a proiectelor individuale și se referă la evaluarea strategiilor integrate de dezvoltare urbană, inclusiv a abordării integrate utilizate pentru finanțarea din fondurile europene structurale și de investiții. Această sub-etapă are ca scop stabilirea listei de proiecte (din axa prioritară privind dezvoltarea urbană, alte axe prioritare POR, alte programe operaționale), precum și identificarea bugetelor orientative pentru fiecare oraș, respectiv fiecare proiect în parte. Procesul se va finaliza prin stabilirea bugetului total pentru fiecare oraș în parte, care poate fi pus la dispoziție prin axa prioritară 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile a POR 2014-2020. Proiectele eligibile în cadrul celorlalte axe prioritare ale programului, respectiv în cadrul altor programe operaționale vor fi finanțate și prioritizate în funcție de modalitățile specifice stabilite.

Evaluarea și selecția în cadrul acestei etape presupune concomitent:

- Evaluarea strategiilor integrate de dezvoltare urbană, pentru respectarea conformității cu prevederile art. 7 din Regulamentul FEDR nr. 1301/2013

Strategiile integrate de dezvoltare urbană trebuie să acopere cele cinci dimensiuni ale dezvoltării urbane menționate în art. 7 din Regulamentul FEDR nr. 1301/2013. Alte criterii de evaluare vor fi detaliate în ghidurile specifice apelurilor respective de proiecte.

- Evaluarea și selecția abordării integrate a dezvoltării urbane în perioada 2014 - 2020 (ex. document justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014 -2020)

Documentul justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014 -2020 va conține și o listă de proiecte, inclusiv sursele de finanțare (axa prioritară privind dezvoltarea urbană, alte axe prioritare POR, alte programe operaționale) aferente. Această listă de proiecte este definitivată și prioritizată de către autoritățile urbane, organisme cu atribuții delegate în cadrul POR 2014-2020²⁷. Astfel, autoritățile publice locale urbane vor fi responsabile cu selecția proiectelor - întocmirea listei de proiecte prioritare pentru care se solicită finanțare prin FESI 2014-2020²⁸. Acestea iau decizia finală cu privire la proiectele care se vor finanța, iar AM/OI din cadrul ADR nu au posibilitatea de a modifica lista proiectelor prioritizate.

Documentul justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014 -2020 trebuie să explice caracterul integrat al proiectelor propuse spre finanțare și, ca regulă generală, să acopere cel puțin 2 obiective tematice. O structură standard a acestui document va fi pusă la dispoziția beneficiarilor odată cu lansarea, spre consultare publică, a Ghidului/rilor Specifice în cadrul acestei axe prioritare.

Procedura de evaluare și selecție a SIDU va fi detaliată în cadrul ghidului specific apelului de proiecte.

B. Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor propriu-zise din cadrul strategiilor integrate de dezvoltare urbană.

Ulterior etapei de verificare și selecție a strategiilor integrate de dezvoltare urbană, beneficiarii pot depune proiectele selectate spre finanțare în cadrul apelurilor lansate de AMPOR.

Proiectele care sunt parte a strategiilor integrate de dezvoltare urbană vor fi finanțate cu prioritate în celelalte axe prioritare ale POR sau alte programe operaționale, în scopul sprijinirii unei abordări cu adevărat integrate.

Pentru finanțarea proiectelor din cadrul strategiilor integrate de dezvoltare urbană, acestea trebuie:

- ✓ Să respecte bugetul maxim admis al strategiilor integrate de dezvoltare urbană (valoarea tuturor proiectelor ce vor fi finanțate în cadrul axei prioritare 4 "Sprijinirea dezvoltării urbane durabile" a POR trebuie să se încadreze în limita maximă stabilită pentru fiecare oraș în parte), dar și anumite valori minime și maxime specifice proiectelor finanțabile din alte axe POR 2014-2020 sau din alte programe operaționale.

²⁷ Articolul 7.4 al Regulamentului (UE) nr. 1301/2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prevede obligativitatea delegării de către Autoritatea de Management a cel puțin atribuției privind selecția proiectelor/operațiunilor către autoritățile care implementează strategiile integrate de dezvoltare urbană, denumită "autoritate urbană". Aceasta "autoritate urbană", stabilită la nivelul autorităților care vor implementa strategiile integrate de dezvoltare urbană, va îndeplini rolul de organism intermediar de nivel II și va încheia un acord de delegare a funcției de selecție a proiectelor/operațiunilor cu AM POR.

²⁸ Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), care funcționează în temeiul unui cadru comun.

Relevante pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul abordării integrate de dezvoltare urbană sunt: ghidul general, ghidurile specifice apelurilor de proiecte pentru prioritățile de investiție/operațiuni, precum și ghidul apelului de proiecte pentru axa de dezvoltare urbană.

8.2.1.4 Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul CLLD

AMPOR va fi responsabilă de evaluarea și selecția efectivă a proiectelor depuse pentru implementarea CLLD finanțate din FEDR. Proiectele vor intra în procesul de verificare, evaluare și selecție, cu precizarea că neeligibilitatea unui anumit număr de proiecte de infrastructură poate determina respingerea întregii strategii selectate. În acest sens, va exista un mecanism de coordonare între sistemul de evaluare al proiectelor depuse în cadrul apelului lansat de AMPOR și sistemul de evaluare al proiectelor depuse în cadrul apelului lansat de AMPOCU va fi stabilit ulterior. Detalierea mecanismului anterior menționat se va realiza în cadrul ghidului specific apelului pentru CLLD, nefiind stabilit la acest moment cu AMPOCU.

Contractele de finanțare pentru aceste proiecte se vor încheia între solicitant (GAL) prin reprezentantul care va implementa proiectul (membru al GAL) și AMPOR, AMPOCU și respectiv ADR.

8.3 Renunțarea la cererea de finanțare și restituirea documentației

În situația renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să completeze, semneze și ștampileze o cerere pe care o va depune la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională unde a fost depus proiectul. Renunțarea la cererea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/ persoana împuternicită al/a solicitantului în mod expres prin mandat special/împuternicire specială. Retragerea solicitării de finanțare depuse on-line se va realiza prin sistemul prin care cererea de finanțare a fost depusă.

OI nu va returna documentația cererii de finanțare depuse (originalul cererii de finanțare și respectiv formatul electronic al acesteia). Documentele menționate, împreună cu formatul electronic al cererii de finanțare vor fi arhivate corespunzător procedurilor specifice.

Procedura de renunțare la cererea de finanțare depusă, anterior menționată, se aplică pentru toate etapele procesului de evaluare, selecție și contractare.

8.4 Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră nedreptățit de rezultatele procesului de evaluare și selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AMPOR/MDRAPFE și în copie la OI.

Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

- Datele de identificare a solicitantului (contestatarului),
- Numărul de referință a cererii de finanțare și titlul proiectului,
- Codul SMIS
- Obiectul contestației,
- Motivele de fapt și de drept,
- Documentele pe care se întemeiază motivația,
- Semnătura reprezentantului legal sau a împuternicitului acestuia, precum și ștampila organizației, după caz.
- Mandatul special pentru împuternicit.
- Copia scrisorii OI de înștiințare cu privire la rezultatul etapei de evaluare și selecție, scrisoare al cărei conținut face obiectul contestației.

Contestația și documentele anexate sunt numerotate și opisate.

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal și/sau a persoanei împuternicite expres de către acesta. Contestațiile transmise de alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse, nefiind transmise de reprezentantul legal al solicitantului și/sau persoana împuternicită expres în acest sens.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AMPOR o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se trimit prin poștă, cu confirmare de primire, sau se depun direct la registratura Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, în atenția șefului AMPOR. O copie a respectivei contestații va fi transmisă spre informare de către contestatar și Organismului Intermediar unde a fost depusă cererea de finanțare și unde s-a desfășurat procesul de evaluare.

Contestația se va depune în termen de maxim 30 de zile calendaristice de la data înștiințării de către OI a rezultatului asupra procesului de evaluare și selecție.

Atenție!

Contestațiile depuse după termenul anterior de 30 de zile menționat vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și selecție fiind menținut..

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate de către AMPOR în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării contestației la MDRAPFE.

În situația în care, expertul cărui a s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 de zile calendaristice în care se poate emite o opinie asupra contestației, contestatarul va fi notificat în scris asupra termenului de soluționare.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației la AMPOR și spre informare la Organismul Intermediar. Înregistrarea acestui document se va face tot în registrul de contestații.

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia”.

Atenție!

Pe parcursul soluționării contestațiilor, lista proiectelor se va actualiza cu acele proiecte pentru care AMPOR a luat o decizie favorabilă.

Decizia AMPOR privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AMPOR o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AMPOR se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

8.5 Etapa precontractuală

Această etapă debutează concomitent cu etapa de soluționare a contestațiilor în cadrul apelului de proiecte. În funcție de specificul apelului de proiecte, respectiv de numărul de proiecte depuse, AMPOR poate decide demararea etapei de precontractuale concomitent cu procesul de evaluare și selecție, aceste elemente detaliindu-se în cadrul ghidurilor specifice.

Etapa precontractuală se aplică proiectelor finanțabile în ordinea rezultatelor înregistrate în urma evaluării tehnice și financiare, în conformitate cu lista proiectelor finanțabile rezultată în urma parcurgerii etapei de evaluare tehnică și financiară pentru proiectele depuse în cadrul unui apel de proiecte.

Pentru apelurile competitive, demararea etapei precontractuale se realizează respectându-se următorul mecanism de selecție și contractare:

- ✓ Pentru proiectele depuse în primele 2 sau 3 luni ale apelului (după caz), care au intrunit punctajul minim de calitate definit în conformitate cu ghidurile specifice, se va demara etapa precontractuala, în ordine descrescătoare a punctajelor obținute în urma etapei de evaluare tehnică și financiară. Dacă alocarea financiară disponibilă nu este acoperită, restul proiectelor care au obținut punctajul minim pentru a fi acceptate vor fi menținute în competiția cu proiectele din lunile următoare.
- ✓ Acest mecanism se repetă și pentru proiectele depuse în lunile următoare ale apelului de proiecte, respectiv până la finalizarea evaluării tehnice și financiare a tuturor proiectelor depuse în cadrul apelului respectiv, demarându-se etapa precontractuală doar pentru proiectele care au intrunit punctajul minim de calitate. Procedul se repeta pana la finalizarea evaluarii și pana la acoperirea alocării apelului de proiecte.
- ✓ În cazul în care valoarea alocată a apelului nu se acoperă prin mecanismul de mai sus, contracându-se doar proiectele care au intrunit punctajul minim de calitate, pentru celelalte proiecte incluse finanțabile OI va demara etapa de contractare în ordine descrescătoare a punctajului obținut până la acoperirea alocării prezentului apel, cu condiția ca acestea să fi obținut în urma evaluării tehnice și financiare punctajul minim pentru a fi acceptate definit în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice.

Pentru apelurile cu depunerea proiectelor la sediul agențiilor pentru dezvoltare regională, regulile de calcul a termenelor aferente mecanismului de selecție și contractare sunt:

- a) *Primul termen de 2 sau 3 luni (după caz) aferent mecanismului de selecție și contractare se va calcula începând cu data și ora zilei în care începe depunerea de proiecte în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice și se împlinește în ziua corespunzătoare din ultima lună a termenului respectiv;*
- b) *Termenele lunare următoare încep să curgă începând cu prima zi lucrătoare ce urmează după ziua în care termenul anterior s-a împlinit;*
- c) *Pentru situațiile de la literele a) și b), în cazul în care ziua de împlinire a termenului este o zi nelucrătoare, termenul se va prelungi până în următoarea zi lucrătoare;*
- d) *Pentru situațiile de la literele a) și b), dacă ultima lună a termenului nu are zi corespunzătoare celei în care termenul a început să curgă, termenul se împlinește în ultima zi din ultima lună a termenului;*
- e) *Ultimul termen aferent mecanismului de selecție și contractare se împlinește la data închiderii apelului în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice.*
- f) *Pentru situațiile de la literele a) -e), termenul se împlinește la finalul/incheierea programului de lucru al agenției de dezvoltare regională la sediul căreia se depun proiectele;*

Pentru apelurile de proiecte pentru care depunerea de proiecte se realizează electronic, prin aplicația MYSMIS, primul termen aferent mecanismului de selecție și contractare se va calcula similar punctului a) de mai sus, termenul împlinindu-se la ora 24.00 a zilei respective, indiferent dacă aceasta este o zi nelucrătoare. Termenele lunare următoare încep să curgă imediat după finalizarea termenului anterior și se împlinesc la ora 24.00 a zilei corespunzătoare din luna în care a început să curgă. Ultimul termen aferent mecanismului de selecție și contractare se împlinește în conformitate cu cele precizate la punctul e) de mai sus.

Pentru celelalte termene stabilite în prezentul ghid, nu intră în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua când acesta se împlinește.

Prin excepție, mecanismul de selecție și contractare de mai sus nu se aplică pentru apelurile competitive atunci când apelurile respective sunt închise, iar valoarea solicitată a proiectelor depuse în cadrul regiunii de dezvoltare nu acoperă alocarea regională. În acest caz, OIPOR va putea demara etapa precontractuală pentru toate proiectele care întrunesc punctajul minim fără a mai aplica mecanismul etapizat de selecție și contractare, nemaexistând premisele competiționale în cadrul apelului respectiv, pentru regiunea de dezvoltare în cauză.

Pentru apelurile necompetitive, demararea etapei precontractuale se va realiza treptat, cu încadrarea în alocarea apelului de proiecte și respectiv cu respectarea principiului primului depus, primul evaluat. De asemenea, pentru demararea etapei precontractuale proiectele trebuie să obțină punctajul minim pentru a fi admis în urma evaluării tehnice și financiare, în conformitate cu prevederile ghidurilor specifice. Principiul anterior enunțat se referă la blocarea sumei alocate fiecărui proiect, în funcție de ordinea depunerii acestora, cu condiția parcurgerii cu succes a etapelor de evaluare, selecție și contractare. Totuși, parcurgerea acestor etape pentru proiectele care se încadrează în alocarea regională a apelului, se poate realiza fără respectarea ordinii de depunere a proiectelor. De exemplu, pot exista situații în care, pentru unele proiecte, nu sunt necesare clarificări sau solicitantii răspund mai repede la solicitările de clarificări decât termenul limită prevăzut în prezentul ghid/ghidurile specifice.

În cadrul ghidurilor specifice se va preciza tipul de apel (competitiv/necompetitiv) și implicit modalitatea de demarare a etapei de contractare.

Demararea etapei precontractuale se va realiza prin transmiterea unei scrisori prin care se vor solicita transmiterea anexelor obligatorii pentru această etapă, precum și soluționarea observațiilor rezultate în urma etapei de evaluare tehnică și financiară. În funcție de posibilitățile oferite de aplicația MYSMIS, această etapă se va derula prin intermediul respectivei aplicații.

Pentru apelurile competitive, pentru toate proiectele depuse pentru care s-a întrunit punctajul minim de acceptare, dar pentru care nu s-a întrunit pragul de calitate (conform prevederilor ghidurilor specifice), se pot solicita documentele aferente etapei de precontractare, pe riscul solicitantului cu privire la contractarea proiectului în urma aplicării mecanismului descris în cadrul ghidului specific și încadrarea în alocarea regională a proiectului.

Solicitanții la finanțare au un termen de maxim 30 zile calendaristice în vederea transmiterii documentelor respective și soluționării observațiilor rezultate în urma etapei de evaluare și selecție. Nerespectarea acestui termen conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de contractare, cu excepția situației în care este necesară actualizarea/emiterea Hotărârilor de Guvern (HG) pentru atestarea drepturilor reale aferente proprietății publice documente care pot fi aduse inclusiv în cadrul etapei de contractare, dar nu mai târziu de 60 de zile calendaristice calculate de la data primirii de către solicitant a

notificării privind demararea etapei precontractuale. În acest sens, solicitantul trebuie să demonstreze faptul că au fost realizate demersurile necesare pentru emiterea/actualizarea respectivelor HG cel târziu în termenul prevăzut în cadrul etapei precontractuale pentru transmiterea documentelor solicitate. De asemenea, termenul pentru depunerea autorizației de construire (conform prevederilor ghidurilor specifice) în etapa de precontractare este de 90 de zile calendaristice calculate de la data primirii de către solicitant a notificării privind demararea etapei precontractuale.

Atenție!

Netransmiterea unuia dintre documentele obligatorii solicitate prin ghidul general și/sau ghidurile specifice apelurilor de proiecte, în termenul solicitat, atrage respingerea cererii de finanțare, fără drept de a mai depune contestații.

De asemenea, în termenul de 30 zile calendaristice, OI va putea solicita clarificări cu privire la documentele transmise în etapa precontractuală, cu mențiunea ca toate aceste clarificări trebuie să se realizeze exclusiv în termenul respectiv. Este răspunderea solicitantului și riscul acestuia dacă va transmite documentele în ultima zi și nu vor mai putea fi solicitate clarificări, cererea de finanțare fiind respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare dacă termenul este depășit și/sau dacă documentele sunt incomplete/neclare.

OI va verifica documentele respective și va întocmi documentațiile de contractare pe care le transmite la AMPOR spre verificare, aprobare și semnare a contractului de finanțare. Astfel, pentru proiectele care au fost acceptate și/sau prioritizate în urma etapei de evaluare și selecție (inclusiv vizita la fața locului), precum și în urma finalizării analizei contestațiilor depuse se va trece la etapa de verificare a procesului și semnarea contractelor de finanțare la nivelul AMPOR. La acest nivel, în cazul în care AMPOR consideră că este necesară clarificarea unor aspect suplimentare, poate solicita clarificări atât OI, cât și solicitantului la finanțare, prin intermediul OI POR, menținându-se obligativitatea clarificării aspectelor respective pentru semnarea contractului de finanțare.

În urma verificării documentațiilor de contractare AMPOR își rezervă dreptul de a refuza contractarea unor proiecte care nu îndeplinesc criteriile de evaluare și selecție, inclusiv de conformitate administrativă și eligibilitate, atât la momentul depunerii cererii de finanțare, cât și în etapa precontractuală. În acest sens, AMPOR va respinge documentațiile de contractare, oferind posibilitatea solicitanților să depună contestații în conformitate cu prevederile prezentului ghid și/sau ale ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

În cazul proiectelor depuse în urma apelurilor SUERD și CLLD se va stabili o procedură diferită de contractare, care va fi detaliată în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte respective.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, selecție și contractare pentru acordarea finanțării și cererea de finanțare respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, Organismul Intermediar sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare, sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management/Organismul Intermediar în timpul procesului de evaluare.

8.6 Contractarea proiectelor. Clauze contractuale generale, aspecte financiare, monitorizarea realizării activităților proiectului, modificarea contractului de finanțare

8.6.1 Semnarea contractului de finanțare

Astfel, contractul de finanțare va fi semnat de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE), în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional, Agenția pentru Dezvoltare Regională din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, și solicitant.

Atenție!

Pentru proiectele depuse în cadrul CLLD, contractele de finanțare se vor semna între mai multe părți. Pentru detalii a se vedea prevederile ghidului specific apelului respectiv.

Modelul orientativ de contract de finanțare poate fi consultat de solicitanți, acesta fiind anexat prezentului ghid (Anexa 10.8), cu mențiunea că AMPOR din cadrul MDRAPFE poate aduce modificări asupra acestui document înainte de semnarea contractului de finanțare, sau ulterior semnării prin acte adiționale, în baza modificărilor legislative cu impact asupra clauzelor contractuale sau în alte cazuri obiectiv justificate. De asemenea, modelul contractului de finanțare poate fi adaptat cu clauze specifice pentru fiecare prioritate de investiții și/sau apeluri de proiecte. În acest sens, vă rugăm să consultați ghidurile specifice apelurilor de proiecte

Formularul cererii de finanțare completat și anexele la aceasta vor face parte integrantă din contractul de finanțare ca anexe la acesta.

8.6.2 Principale prevederi ale contractelor de finanțare

Contractul de finanțare este structurat pe clauze generale, clauze specifice POR 2014-2020 și clauze specifice fiecărei priorități de investiții.

Obligațiile beneficiarului

Finanțarea nerambursabilă acordată Beneficiarului este stabilită în termenii și condițiile contractului de finanțare. Beneficiarul are obligația și responsabilitatea să asigure managementul și implementarea Proiectului în concordanță cu prevederile acestui contract, ale legislației europene și naționale, aplicabile. Prin semnarea contractului de finanțare, beneficiarul se obligă să implementeze proiectul pe propria răspundere în conformitate cu prevederile contractului de finanțare (inclusiv anexele acestuia) și ale legislației comunitare și naționale în vigoare. Beneficiarul va fi singurul răspunzător în fața AM și OI pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul de finanțare, pentru implementarea proiectului și pentru realizarea activităților, indicatorilor și obiectivelor acestuia, prevăzute în cererea de finanțare.

În acest sens, beneficiarul are obligația de a respecta calendarul activităților și achizițiilor publice, prevăzute în cererea de finanțare, precum și de a asigura un management eficient al proiectului prin asigurarea resurselor umane și materiale necesare implementării acestuia.

Beneficiarul are obligația să asigure resursele necesare desfășurării activităților proiectului, precum și să plătească sumele necesare asigurării cofinanțării eligibile și a finanțării cheltuielilor neeligibile în vederea implementării proiectului.

Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa, pe durata contractului. AM și OI vor fi degrevate de orice responsabilitate pentru prejudiciile cauzate terților de către beneficiar, ca urmare a executării contract de finanțare, cu excepția celor care pot fi direct imputabile acestora.

a) Monitorizarea și raportarea activităților în cadrul proiectului

Beneficiarul trebuie să transmită rapoartele de progres, completate în formatul standard solicitat, prin care se vor raporta activitățile desfășurate în perioada de raportare, stadiul realizării indicatorilor, rezultatele parțiale/finale obținute la momentul raportării, etc.

La fiecare raport de progres, beneficiarul va trebui să descrie modul în care proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, al dezvoltării durabile, precum și alte teme orizontale aplicabile.

AMPOR și/sau OI din cadrul Agențiilor de Dezvoltare Regionale monitorizează îndeplinirea indicatorilor stabiliți prin cererea de finanțare pentru măsurarea atingerii rezultatelor și obiectivelor proiectului. Monitorizarea progresului implementării proiectului se realizează prin verificarea rapoartelor de progres și a cererilor de rambursare transmise de către beneficiari și prin realizarea de vizite la fața locului. Verificarea pe teren se realizează de către OI, iar AM POR va efectua verificări la fața locului prin sondaj, pe baza unei analize de risc stabilite la nivelul AM POR .

AM POR și/sau alte structuri care reprezintă MDRAPFE, cu atribuții de control / verificare / audit a finanțărilor nerambursabile din fondurile structurale pot efectua misiuni de control pe perioada de implementare a proiectului, cât și pe întreaga durată a contractului de finanțare.

b) Achiziții în cadrul proiectului

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile contractuale și/ sau, după caz, prevederile legale naționale și comunitare în domeniul achizițiilor.

Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice. În cazul în care se constată încălcarea prevederilor legale, cheltuiela aferentă plății bunurilor/serviciilor/lucrărilor astfel achiziționate vor fi considerate neeligibile și nu vor fi rambursate/plătite.

c) Control, audit și nereguli

Beneficiarul trebuie să țină o contabilitate analitică a proiectului, să țină registre exacte și periodice, precum și înregistrări contabile separate și transparente ale implementării proiectului. Beneficiarul trebuie

să păstreze toate înregistrările/registrele timp de cinci ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Regional 2014-2020.²⁹

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin FESI, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a POR 2014-2020.

Beneficiarul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau a fost implementat proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele informatice privind gestiunea tehnică și financiară a proiectului. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât să permită verificarea lor. Beneficiarul este obligat să informeze Organismul Intermediar/ Autoritatea de Management cu privire la locul arhivării documentelor.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Plată/Certificare, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor co-finanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanții Autorității de Management, Organismului Intermediar, Comisiei Europene, ale Biroului European Anti-Fraudă și de către Curtea Europeană a Auditorilor.

În cazul neregulilor constatate ulterior finalizării implementării proiectului, beneficiarul are obligația să restituie debitul constat, precum și accesoriile acestuia, respectiv dobânzi, penalități de întârziere și alte penalități, precum și costurile bancare. În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, Autoritatea de Management va sesiza organele competente în vederea declanșării executării. Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate, se realizează conform prevederilor legale în vigoare.

Departamentul pentru Luptă Antifraudă - DLAF asigură protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Departamentul are atribuții de control al fondurilor comunitare, fiind coordonatorul național al luptei antifraudă.

DLAF efectuează controale operative la fața locului, din oficiu ori în urma sesizărilor primite de la autoritățile cu competențe în gestionarea asistenței financiare comunitare, de la alte instituții publice, de la persoane fizice sau juridice, mass-media, OLAF, precum și celelalte State Membre.

Potrivit prevederilor legale în vigoare comiterea de infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene se pedepsește cu închisoare de până la 20 ani și interzicerea unor drepturi.

Orice sesizare privind nereguli și/sau posibile fraude în acordarea sau utilizarea fondurilor comunitare poate fi adresată Departamentului pentru Luptă Antifraudă: www.antifrauda.gov.ro, antifraud@gov.ro,

d) Corecții financiare

Neîndeplinirea indicatorilor proiectului, precum și nerespectarea legislației privind atribuirea contractelor de servicii, furnizare, execuție de lucrări necesare pentru implementarea proiectului sau a oricăror acte normative de modificare, completare sau înlocuire a acestuia conduce la neeligibilitatea cheltuielilor astfel efectuate și/sau aplicarea de corecții financiare conform legislației în vigoare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă până la finalizarea perioadei de durabilitate intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condițiile de eligibilitate prevăzute pentru obținerea finanțării, proiectul poate fi declarat neeligibil, caz în care

²⁹ Închiderea oficială a POR este estimată a avea loc în ultimul trimestru al anului 2023.

finanțarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale.

e) Informare și publicitate

Beneficiarul are obligația să asigure o vizibilitate potrivită și o promovare adecvată a obiectivelor, rezultatelor obținute, etc. în conformitate cu prevederile contractuale și cu instrucțiunile cuprinse în Manualul de identitate vizuală a POR³⁰. Beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate aferente proiectului, și va atașa la raport copii după articolele de presă, fotografii ale locației proiectului din care să reiasă amplasarea panoului (în timpul executării lucrărilor) și a plăcii definitive (după finalizarea lucrărilor), fotografii ale evenimentelor organizate în cadrul proiectului din care să reiasă respectarea cerințelor de informare și publicitate, copii după publicații etc.

Pentru toate echipamentele achiziționate prin proiect, beneficiarul trebuie să aplice la loc vizibil, un autocolant în care să se menționeze elementele prevăzute în manualul de identitate vizuală.

f) Arhivare

Beneficiarul trebuie să păstreze toată documentația legată de implementarea proiectului inclusiv inventarul asupra bunurilor dobândite prin finanțarea nerambursabilă pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare.

8.6.3 Aspecte financiare

a) Valoarea finanțării nerambursabile

Orice modificare a contractului de finanțare sau a proiectului nu poate în nici un caz conduce la creșterea valorii finanțării nerambursabile și/sau a procentului pe care aceasta îl reprezintă din valoarea totală eligibilă a proiectului. Modificarea valorii totale a proiectului se va putea realiza exclusiv prin contribuția proprie a solicitantului, prin majorarea valorii neeligibile a proiectului.

Finanțarea nerambursabilă acordată de AM POR se poate ajusta pe parcursul implementării proiectului în funcție de valoarea totală autorizată în cadrul contractului de finanțare.

b) Eligibilitatea cheltuielilor

- Cheltuielile sunt considerate eligibile dacă sunt în conformitate cu: legislația națională și europeană aplicabilă, cu ghidurile solicitantului, să fie cuprinse în cererea de finanțare și să fie efectuate în termenii și condițiile contractului de finanțare.

De asemenea, cheltuielile sunt considerate eligibile numai dacă au fost efectuate cu respectarea legislației în vigoare privind achizițiile .

Dacă pe parcursul implementării proiectelor vor fi înregistrate economii, acestea vor putea fi utilizate în cadrul aceluiași proiect numai cu respectarea prevederilor contractuale.

c) Rambursarea cheltuielilor/Cereri de plată

Beneficiarul poate accesa mecanismul de decontare prin cereri de plată, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului 40/2015 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției din fonduri externe nerambursabile, inclusiv cu normele de aplicare ale actului normativ anterior menționat. În acest sens, beneficiarul trebuie să depună periodic, la OI , cererile de rambursare însoțite de

³⁰ disponibil în format electronic la adresa de Internet: www.inforegio.ro

raportul de progres. În acest sens, beneficiarul trebuie să completeze și să transmită graficul de depunere a cererilor de rambursare/plată.

Beneficiarul are obligația de a respecta graficul anterior menționat, precum și de actualizare a acestuia în funcție de sumele decontate.

AM/OI va efectua transferul fondurilor în limita disponibilităților, iar în cazul insuficienței fondurilor, procesul de plată se va suspenda până când conturile AM după caz /OI sunt alimentate cu sumele aferente fondurilor necesare. În cazul suspendării procesului de plată, beneficiarul poate să solicite suspendarea sau prelungirea implementării proiectului, pentru aceeași perioadă, fără a se depăși perioada de finalizare a POR 2014-2020.

Nerespectarea de către Beneficiar a prevederilor legislației naționale/comunitare aplicabile în domeniul achizițiilor conduce la neeligibilitatea cheltuielilor astfel efectuate sau aplicarea de corecții financiare/reduceri procentuale conform legislației în vigoare.

Dacă Beneficiarul nu transmite OI o cerere de rambursare finală în termen de maxim 60 (șaizeci) de zile calendaristice de la expirarea perioadei de implementare a proiectului, acesta este considerat decăzut din dreptul de a solicita această rambursare, de la data expirării termenului de 60 de zile, fără a fi necesară nicio notificare sau îndeplinirea oricăror altor formalități de către OI/ AM.

8.6.4 Modificarea contractului de finanțare

Pe durata contractului de finanțare părțile pot conveni la modificarea clauzelor și/sau Anexelor acestuia, prin act adițional, încheiat în aceleași condiții ca și contractul. În acest sens, în cazul în care propunerea de modificare a contractului vine din partea beneficiarului, acesta are obligația de a o transmite OI însoțită de toate documentele justificative necesare.

Modificările contractuale legate de perioada de implementare nu pot depăși termenul maxim de 31 decembrie 2023. Prolungirea perioadei de implementare a proiectului nu se poate realiza în nici un caz după expirarea acesteia.

De asemenea, modificările cu privire la bugetul proiectului nu pot conduce la modificarea valorii totale a proiectului în afara valorilor minime și maxime admise pentru fiecare prioritate de investiții. În plus, cuantumul finanțării nerambursabile acordate nu poate crește, însă se poate ajusta în sensul diminuării acestuia în funcție de scăderea valorii totale eligibile a proiectului.

De asemenea, prin excepție, beneficiarul poate efectua, prin notificare, modificări asupra cererii de finanțare, referitoare la activitățile proiectului, calendarul activităților, atunci când aceste modificări vizează exclusiv planificarea în timp a acestora precum și secțiunea referitoare la achiziții publice, atunci când vizează exclusiv planificarea în timp a achizițiilor, schimbarea tipului de procedură, cumularea mai multor achiziții într-o singură procedură (cu respectarea legislației în vigoare), cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze bugetul proiectului, perioada de implementare și să respecte prevederile contractuale legale în vigoare.

Tot prin notificare, beneficiarul poate efectua modificări asupra bugetului prin transferuri bugetare dacă acestea nu afectează scopul principal al proiectului și fără a se modifica valoarea totală eligibilă a acestuia. Astfel de realocări se pot efectua numai în limita unui anumit procent stabilit prin contractul de finanțare din suma înscrisă inițial (sau aprobată ca urmare a unui act adițional). Beneficiarul poate efectua inclusiv modificări asupra liniilor bugetare care au limite maxime impuse de prevederile regulamentelor comunitare

sau naționale sau de regulile de eligibilitate stabilite de AM POR, cu condiția de a nu depăși aceste limite maxime impuse.

Nu pot fi efectuate modificări asupra proiectului care să implice modificări ale criteriilor ce au stat la baza procesului de evaluare și selecție, decât în condițiile stricte ale contractului de finanțare

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă pe perioada de durabilitate a investiției intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condițiile de eligibilitate prevăzute pentru cererea deschisă de proiect în cadrul căreia s-a obținut finanțarea nerambursabilă, proiectul poate fi declarat neeligibil, finanțarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale! În acest sens, vă rugăm să consultați prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte precum și clauzele contractuale specifice fiecărei priorități de investiții.

9 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

9.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid, precum și în cadrul ghidurilor specifice apelurilor de proiecte se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AMPOR să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid și/sau ale ghidurilor specifice apelurilor de proiecte, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid și/sau ale ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AMPOR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

AMPOR se va asigura că va realiza toate demersurile necesare pentru respectarea principiului competițional în procesul de selecție a tuturor proiectelor depuse în cadrul fiecărui apel .

9.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Pentru aplicare celor menționate la secțiunea 9.1, MDRAPFE poate emite ordine de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, cu mențiunea că, în cadrul ordinelor de modificare/completare a ghidurilor specifice, vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AMPOR poate emite clarificări/interpretări a prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile prezentului ghid.

În funcție de modificările intervenite, AMPOR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid și/sau a ghidurilor specifice fiecărui apel de proiecte.

10 ANEXE

- 10.1 Axe prioritare, obiective tematice, priorități de investiție, potențiali beneficiari, indicatori POR 2014-2020
- 10.2 Alocări financiare, inclusiv detalierea sumelor aferente rezervei de performanță și alocările pentru implementarea SUERD și ITI
- 10.3 Limitele minime și maxime orientative ale finanțării acordate în cadrul POR 2014-2020
- 10.4 Lista actelor normative
- 10.5 Listă explicativă termeni
- 10.6 Formularul cererii de finanțare și anexele (inclusiv versiunea de cerere de finanțare pentru MYSMIS)
- 10.7. Operaționalizarea temelor orizontale în funcție de PI
- 10.8 Model orientativ contract de finanțare
- 10.9. Listă abrevieri
- 10. 10 Date de contact OI

